

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Problematika investičních pobídek v České republice

Investment Incentives Issues in Czech Republic

Student:

Bc. Lenka Walachová

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Zuzana Rylová, Ph. D.

Ostrava 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Lenka Walachová**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202T049 Účetnictví a daně**
Téma: **Problematika investičních pobídek v České republice**
Investment Incentives Issues in Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Systém investičních pobídek v České republice
  3. Jednotlivé typy investičních pobídek a jejich daňové hledisko
  4. Analýzy a vyhodnocení jejich optimálního využití
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- LOUŠA, F. *Zákon o účetnictví v praxi*. 4. vyd. Havlíčkův Brod: GRADA Publishing, a. s., 2009. 136 s. ISBN 978-80-247-2942-8.
RUBÁKOVÁ, V. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2008*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: GRADA Publishing, a. s., 2008. 176 s. ISBN 978-80-247-2442-3.
STROUHAL, J.; ŽIDLICKÁ, R.; KNAPOVÁ, B. *Účetnictví 2009, Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2009. 659 s. ISBN 978-80-251-2425-3.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 30.04.2010

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně.

V Ostravě dne .....26.4.2010.....

Jméno a příjmení studenta.....*Lenka Maláčová*.....

Děkuji vedoucí diplomové práce Ing. Zuzaně Rylové, Ph. D. za velmi užitečnou pomoc a cenné rady při zpracování diplomové práce.

Obsah

1.	Úvod.....	4
2.	Systém investičních pobídek.....	5
2.1.	Základní pojmy.....	5
2.1.1.	Nezaměstnanost.....	5
2.1.2.	Podnikatel, podnikání.....	6
2.1.3.	Hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt.....	8
2.1.4.	Ekonomický cyklus	9
2.1.5.	Rozvaha, aktiva, pasiva	10
2.1.6.	Odpisy, oprávky	12
2.2.	Investiční pobídky	12
2.2.1.	Všeobecné podmínky investičních pobídek	13
2.3.	CzechInvest	15
2.4.	Schvalování investičních pobídek	16
2.4.1.	Vypracování záměru investiční pobídky žadatelem.....	17
2.4.2.	Vyjádření CzechInvestu k záměru.....	19
2.4.3.	Vyjádření ministerstva.....	20
2.4.4.	Vyjádření obce.....	21
2.4.5.	Nabídka investičních pobídek	21
2.4.6.	Příslib investičních pobídek	22
2.4.7.	Zrušení příslibu investičních pobídek	24
2.5.	Kontrola investičních pobídek.....	24
2.5.1.	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky	25
2.5.2.	Ministerstvo životního prostředí České republiky	26
2.5.3.	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky	26
2.5.4.	Ministerstvo financí České republiky a územní finanční orgány	27

2.5.5. Lhůty provedení kontrol	28
3. Jednotlivé typy investičních pobídek a jejich daňové hledisko.....	30
3.1. Sleva na dani z příjmů	30
3.1.1. Zvláštní podmínky stanovené zákonem o daních z příjmů	32
3.1.2. Výpočet slevy na dani z příjmů	33
3.1.3. Účetní a daňové zobrazení slevy na dani	35
3.2. Hmotná podpora rekvalifikace a školení zaměstnanců a tvorba nových pracovních míst.....	37
3.2.1. Podmínky určené zákonem o zaměstnanosti	38
3.2.2. Další předpisy upravující hmotnou podporu	39
3.2.3. Účetní a daňové hledisko hmotné podpory	41
3.2.4. Účetní hledisko	42
3.3. Převod technicky vybaveného území a převod pozemků vedených v katastru nemovitosti jako zemědělská půda a ostatní půda.....	43
3.4. Výhody a nevýhody investičních pobídek.....	44
3.4.1. Výhody investičních pobídek	44
3.4.2. Konkurence podniku s investičními pobídkami	45
3.4.3. Nevýhody investičních pobídek	45
4. Analýza a vyhodnocení jejich optimálního využití.....	47
4.1. Průměrná míra nezaměstnanosti a její dopad na investiční pobídky.....	47
4.2. Jednotlivé druhy investičních pobídek	55
4.3. Investiční pobídky a společnosti, které je získaly	58
4.4. Investiční pobídky a makroekonomické ukazatele.....	62
4.5. Příklad čerpání investičních pobídek.....	63
4.5.1. Zadání příkladu.....	63
4.5.2. Řešení zadaného příkladu.....	64
5. Závěr.....	68
Seznam použité literatury	

Seznam použitých účtů

Prohlášení o využití výsledku diplomové práce

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Nezaměstnanost v Ústeckém kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 2 – Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 3 – Nezaměstnanost v Praze a Středočeském kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 4 – Nezaměstnanost v Jihočeském kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 5 – Nezaměstnanost v Plzeňském kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 6 – Nezaměstnanost v Karlovarském kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 7 – Nezaměstnanost v Libereckém kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 8 – Nezaměstnanost v Královéhradeckém kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 9 – Nezaměstnanost v Pardubickém kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 10 – Nezaměstnanost v kraji Vysočina od 2000 do 2009

Příloha č. 11 – Nezaměstnanost v kraji Vysočina od 2000 do 2009

Příloha č. 12 – Nezaměstnanost v Olomouckém kraji od 2000 do 2009

Příloha č.13 – Nezaměstnanost ve Zlínském kraji od 2000 do 2009

Příloha č. 14 – Přísliby investičních pobídek získané českými společnostmi od 1998 do 2009

Příloha č. 15 – Přísliby investičních pobídek získané zahraničními společnostmi od 1998 do 2009

Příloha č. 16 – Účtová osnova pro podnikatele

Příloha č. 17 – Proces schvalování investičních příslibů

1. Úvod

Tématem této diplomové práce jsou investiční pobídky. Investiční pobídky se dají označit jako forma podpory podnikání v České republice. Podnikání a investiční pobídky spolu hodně souvisí a proto je tato práce zaměřena právě na podporu podnikání pomocí investičních pobídek.

Práce je rozdělena na tři základní kapitoly, které jsou zaměřeny na určitou oblast týkající se investičních pobídek. První takovouto kapitolou je systém investičních pobídek. Tato kapitola je zaměřena obecně na všechny typy investičních pobídek. Obsahem tedy je vysvětlení, koho se investiční pobídky týkají, které státní instituce se touto formou zabývají a také nezbytnou součástí kapitoly je popsání celého systému schvalování investičních pobídek, od podání investičního záměru až po získání a čerpání příslibu investičních pobídek.

Následující kapitola je již zaměřena na jednotlivé druhy investičních pobídek. Všechny investiční pobídky jsou upraveny jedním zákonem a to zákonem o investičních pobídkách. Tento zákon ovšem nestačí, a proto každý typ investičních pobídek je upraven příslušnými zákony. Součástí této kapitoly je také pohled firem na tyto pobídky, konkrétně jejich zobrazení v účetnictví a daňové hledisko, které z nich vyplývá.

Poslední z výše jmenovaných kapitol je kapitola týkající udělených investičních příslibů od roku 1998 do roku 2009. Analýza se týká využití jednotlivých druhů investičních pobídek. Dále se porovnává míra nezaměstnanosti v jednotlivých krajích a okresech, která je uvedena jako jedno z kritérií upravující výše hmotných podpory a nutné investice. Porovnávané údaje jsou také rozděleny podle toho, zda se jedná o žadatele z České republiky nebo ze zahraničí.

Cílem této práce je vytvořit ucelený dokument týkající se komplexně investičních pobídek teoreticky, od procesu schvalování, až po čerpání podnikem a také vyhodnocení doposud udělených investičních příslibů z různých hledisek. Mezi tato hlediska patří nezaměstnanost, využívání jednotlivých typů investičních pobídek a také podniky, které o investiční pobídky žádají.

2. Systém investičních pobídek

Aby bylo možné podnikat nebo rozšiřovat podnikání v České republice, je nutné proto také něco udělat. Jednou z možností jsou investiční pobídky.

Tuto formu podpory podnikání a rozšiřování investování v České republice mohou využívat české i zahraniční podniky. Tato teoretická kapitola, nazvaná Systém investičních pobídek v České republice, se zabývá základními pojmy související s investičními pobídkami a vývojem pobídek. Důležité je také uvést, jaké instituce se investičními pobídkami zabývají a jaká je jejich úloha.

2.1. Základní pojmy

Na začátek je nutné vysvětlit pojmy, které se budou v této práci vyskytovat. Tyto pojmy se dají rozdělit na pojmy týkající se účetnictví, daní a ekonomiky. Mezi pojmy týkající se účetnictví a daní je možné uvést: rozvahu, aktiva, pasiva, odpisy a oprávky. Jako ekonomické pojmy se dají uvést: nezaměstnanost, ekonomický cyklus, hrubý domácí produkt, podnikatel a podnikání.

2.1.1. Nezaměstnanost

Důležitým pojmem v ekonomické skupině je **nezaměstnanost**¹. Tento pojem se dá vysvětlit takto: je to jev v ekonomice, kdy se na trhu práce nacházejí nezaměstnaní. Jinak zní definice podle EUROSTATU. Podle této definice je **nezaměstnaný**² osoba, která splňuje dané podmínky. Mezi tyto podmínky patří, že je osoba bez práce, zároveň práci hledá aktivně a je připravena nastoupit do práce (do 14 dnů). Existuje několik typů nezaměstnanosti. Prvním typem nezaměstnanosti je nezaměstnanost **cyklická**³. Příčinou této nezaměstnanosti jsou cyklické výkyvy ekonomiky, tedy ekonomický cyklus. **Frikční**⁴ nezaměstnanost je dalším typem. Tento druh nezaměstnanosti není škodlivý. Podstatou frikční nezaměstnanosti je

---

¹ Zdroj: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1656-nezamestnanost.aspx>

² Zdroj: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1655-nezamestnany.aspx>

³ Zdroj: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1659-cyklicka-nezamestnanost.aspx>

⁴ Zdroj: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1657-frikcni-nezamestnanost.aspx>

přirozený pohyb pracovních sil. Může vzniknout například stěhováním. Posledním typem je nezaměstnanost **strukturální**⁵. Tato situace vzniká, když jsou na trhu práce rušeny pracovní místa v určitém oboru. Nezaměstnaní ve svém oboru nemají uplatnění. Může také nastat situace opačná, kdy je nedostatek kvalifikovaných pracovníků, které trh práce poptává.

Nezaměstnanost se vyjadřuje pomocí ukazatele nazývaného **míra nezaměstnanosti**⁶ (**u**). Míra nezaměstnanosti se vypočítává podle následujícího vzorce:

$$u = \frac{U}{A} \times 100$$

u – míra nezaměstnanosti

U – nezaměstnaní aktivně hledající práci

A – ekonomický aktivní obyvatelstvo

Míra nezaměstnanosti (**u**) je procentní podíl nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a ekonomicky aktivního obyvatelstva vynásobený stem. **Ekonomicky aktivní obyvatelstvo** nepředstavují jen zaměstnaní lidé, ale také osoby hledající práci.

2.1.2. Podnikatel, podnikání

Pojem **podnikání** je vysvětlen v Obchodním zákoníku. V §2 odst. 1 je uvedena definice podnikání. Tato definice zní: podnikáním se rozumí soustavná činnost, která je prováděna vlastním jménem podnikatele, na jeho vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku.

Důležité je také vysvětlit pojem podnikatel. Osoby, které získávají investiční pobídky, jsou právě podnikatelé. Podnikatelem může být fyzická nebo právnická osoba. Pro tuto diplomovou práci je rozhodující podnikatel jako právnická osoba.

Právnické osoby představují **společnosti**. Společnost je možné definovat jako právnickou osobu, která je založená za účelem podnikání a je zapsaná v Obchodním rejstříku.

---

⁵ Zdroj: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1658-strukturalni-nezamestnanost.aspx>

⁶ Zdroj: <http://business.center.cz/business/pojmy/p931-mira-nezamestnanosti.aspx>

Společnosti členíme na kapitálové obchodní společnosti (společnost s ručením omezeným a akciová společnost) a osobní obchodní společnosti (veřejná obchodní společnost a komanditní společnost). Rozdíl mezi těmito skupinami společností je v ručení za závazky společnosti a tvorbě základního kapitálu. Osobní i kapitálové společnosti upravuje obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.). § 76 – 92e se zabývá veřejnou obchodní společností a § 93 – 104e komanditní společností. Kapitálová obchodní společnost – společnost s ručením omezeným je upravena v § 105 - § 153c a v § 154 - § 220 sb je upravena akciová společnost.

Definice nalezneme v obchodním zákoníku. **Veřejnou obchodní společnost** definuje § 76 odst. 1 a definice zní takto: **veřejnou obchodní společností** je společnost, ve které alespoň 2 osoby podnikají pod společnou firmou a ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně celým svým majetkem. Další právnickou osobu, kterou nalezneme v obchodním zákoníku je **komanditní společnost**. § 93 odst. 1 definuje tuto společnost takto: **komanditní společností** je společnost, v níž jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu (komanditisté) a jeden nebo více společníků celým svým majetkem (komplementáři). **Kapitálovou obchodní společností** je společnost s ručením omezeným. § 105 odst. 1 obchodního zákoníku zní takto: společnost s ručením omezeným je společnost, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků a jejíž společníci ručí za závazky společnosti, dokud nebylo zapsáno splacení vkladů do obchodního rejstříku. Minimální výše základního vkladu je určena v § 109 odst. 1, konkrétně je to alespoň 200 000 Kč. Poslední z výše jmenovaných kapitálových obchodních společností, je akciová společnost. Obchodní zákoník charakterizuje **akciovou společnost** v § 154 odst. 1. **Akciovou společností** je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Akcionář neručí za závazky společnosti. § 162 určuje, jaká má být minimální výše základního kapitálu. Existují dvě minimální výše. Pokud se jedná o veřejný úpis akcií, činí minimální výše základního kapitálu alespoň 20 000 000 Kč. Druhou možností je neveřejný úpis akcií, v tomto případě je hodnota základního kapitálu minimálně 2 000 000 Kč.

Zákon umožňuje také podnikateli, **fyzické osobě**, žádat o investiční pobídky. Podmínky pro získání investičních pobídek jsou ovšem stejné pro oba druhy podnikatelů. Z důvodu velké finanční investice (minimálně 25 000 000 Kč), která musí být investována, aby bylo možné získat investiční pobídky, o které žadatel žádá, je skoro nemožné. Situace je pro fyzické osoby také dost riskantní z důvodu ručení. Rozdíl mezi podnikatelem fyzickou

osobou a právnickou osobou je v ručení. Podnikatel jako fyzická osoba ručí celým svým majetkem.

Podnikatel jako fyzická osoba podniká na základě zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen živnostenský zákon). §2 tohoto zákona definuje pojem živnost. **Živností** je tedy činnost, která je provozována soustavně, vlastním jménem podnikatele a na jeho vlastní odpovědnost. Podnikatel musí zároveň splňovat určité **všeobecné podmínky** provozování živnosti. Některé druhy živností, např. koncesované, vyžadují splnění **zvláštních podmínek**.

Všeobecnými podmínkami, které živnostenský zákon stanovuje v §6, jsou tyto:

- minimálně 18 let,
- bezúhonnost, která se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů,
- způsobilost k právním úkonům.

Zvláštní podmínka bývá odborná nebo jiná způsobilost. Konkrétně jsou zvláštní podmínky upraveny zákonem o živnostenském podnikání v § 7.

Živnostenský zákon dále rozlišuje živnosti na 2 druhy. Prvním druhem jsou živnosti **ohlašovací**. Fyzické osoby, podnikající na základě ohlašovací živnosti, mohou podnikat již od ohlášení této živnosti živnostenskému úřadu. Ohlašovací živnosti se dále dělí na **volné** (příloha č. 4), **řemeslné** (příloha č. 1) a **vázané** (příloha č. 2). Druhou možností jsou živnosti **koncesované**. Právo podnikat na základě některé z koncesovaných živností vzniká až v době, kdy koncese nabude právní moci. Nestačí podat žádost na živnostenském úřadě, ale podnikatel musí počkat na doručení koncesní listiny. Tyto koncesované živnosti jsou uvedeny v příloze č. 3, živnostenského zákona.

2.1.3. Hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt

Dalším důležitým pojmem, který je nutné vysvětlit v souvislosti s investičními pobídkami je hrubý domácí produkt. Tento pojem je součástí důležitého pojmu, který je vysvětlen níže, je to ekonomický cyklus. Hrubý **domácí produkt (HDP)** je součet peněžních hodnot finálních (konečných) produktů a služeb vyrobených během jednoho roku výrobními faktory v dané zemi. Není však důležité, kdo tyto výrobní faktory vlastní. Výrobními faktory rozumíme práci, půdu a kapitál.

Jen pro vysvětlení je vhodné uvést rozdíl mezi pojmem podobným, což je **hrubý národní produkt (HNP)**. Definice hrubého národního produktu je stejná s jediným rozdílem. V případě tohoto pojmu je důležité, kdo tyto výrobní faktory vlastní.

Hrubý domácí produkt je možné vyjádřit v různých hodnotách. Tuto veličinu je možné vyjádřit v cenách stálých, tj. v cenách období, které si určíme jako základní. Hrubý domácí produkt označujeme jako **reálný hrubý domácí produkt**. Pokud se jedná o reálný hrubý domácí produkt, jedná se o ceny očištěné od změn (inflace atd.). Další možností, jak veličinu vyjádřit je v běžných cenách. Jsou to ceny daného roku, za který hrubý domácí produkt měříme. Tento ukazatel označujeme jako **nominální hrubý domácí produkt**. Pro srovnávání těchto ukazatelů a pro tvorbu časových řad za určité období, používáme ukazatel ve stálých cenách, tzn. **reálný hrubý domácí produkt**.

2.1.4. Ekonomický cyklus

Posledním pojmem, který je zařazen do skupiny pojmů, týkající se ekonomiky, je **ekonomický cyklus**. Ekonomický cyklus je důležitá ekonomická veličina pro investiční pobídky. Fáze ekonomického cyklu jsou podstatné pro žádání a udělování investičních pobídek. Je tedy možné jej charakterizovat jako posloupnost fází, které se pravidelně opakují. Mezi tyto fáze patří vzestup, pokles nebo stagnace makroekonomických aktivit. Těmito aktivitami se rozumí reálný hrubý domácí produkt, zaměstnanost, soukromá a veřejná spotřeba a investiční činnost.[4]

Fáze **ekonomického cyklu**:

- expanze nebo oživení
- vrchol nebo konjunktura
- kontrakce, recese nebo krize
- dno, sedlo nebo také deprese

První z fází je **expanze**, která někdy bývá označována také jako **oživení**. Touto fází začíná nový ekonomický cyklus. Toto období je možné charakterizovat vysokou nezaměstnaností, která postupně klesá. Firmy začínají vyrábět více produktů. K tomu, aby mohly více vyrábět, musí rozšířit svou výrobní kapacitu. Proto je nutné investovat do nových výrobních zařízení, popřípadně modernizovat stávající. Dále je také nutné najmout nové

pracovníky, což vede k postupnému snížení nezaměstnanosti. S rozšiřováním produkce firem roste zároveň spotřeba domácností. [4]

Po expanzi následuje **vrchol**. Označení této fáze je také konjunktura, prosperita nebo boom. Ekonomika, když se dostane na svůj vrchol, produkuje na maximální úrovni. Tato maximální produkce vede ke zvyšování cen vstupů. Tím také rostou ceny výstupů, tedy produkce firem. Nezaměstnanost v této fázi je nízká, bývá problém najít na trhu práce nezaměstnané kvalifikované pracovníky. Tato fáze prosperity netrvá pořád.[4]

Další fáze je tedy **kontrakce**. Jinak bývá také označována jako **krize** nebo **recese**. Díky vysokým cenám produkce omezují domácnosti spotřebu a začínají šetřit. Vyrobené výrobky zůstávají na skladě neprodány. Jedinou možností, aby firmy přežily a zbavily se skladové zásoby, je prodej se slevou a omezení výroby. Důsledkem omezení výroby je opět propouštění zaměstnanců a tím zvyšování nezaměstnanosti. Na základě těchto omezení je zastavena také investiční činnost nebo modernizace zařízení.[4]

Zvyšování nezaměstnanosti, omezování investic a šetření domácností dovede ekonomiku do poslední fáze ekonomického cyklu, na **dno**, **sedlo** nebo **deprese**. Charakteristické pro poslední fázi je vysoká nezaměstnanost a krachující firmy. Na trhu je mnoho firem, které nejsou schopny přežít delší krizi, a proto krachují. Trh je tímto vyčištěn a přežijí jen nejsilnější podniky. Díky této fázi se ceny vstupů i výstupů z podniku dostávají na nižší úroveň.[4]

Jakmile se domácnosti rozhodnou opět nakupovat produkty, tedy zvýšit svou spotřebu, nastartují nový ekonomický cyklus a první fázi, expanzi.[4]

2.1.5. Rozvaha, aktiva, pasiva

Následující pojmy patří do skupiny účetnictví a daní. Tyto pojmy je nutné vysvětlit pro další kapitolu. Rozhodující jsou pro investiční pobídky, jejich zobrazení a evidenci v účetnictví.

Prvním pojmem je **rozvaha**. Je to účetní výkaz podniku, ve kterém jsou uvedena všechna aktiva a pasiva podniku. Rozvaha se sestavuje v peněžních jednotkách vždy k určitému datu za určité účetní období. Tímto obdobím je kalendářní nebo hospodářský rok. Za dané období sestavuje účetní jednotka několik rozvah sestavuje **Zahajovací rozvahu**

sestavuje v případech vyjmenovaných v § 17 odst. 1 zákona o účetnictví s výjimkou k prvnímu dni účetního období, ve které jsou uvedeny počáteční stavy používaných účtů. Naopak na konci daného účetního období sestavuje **konečnou rozvahu**, ve které jsou zobrazeny konečné zůstatky používaných účtů.

Další důležitý pojem je **aktivum**. Pod tímto pojmem je zařazen majetek podniku. Pokud je rozvaha ve tvaru T, jsou aktiva zobrazena na levé straně (má dáti, označováno MD). Aktiva se dále člení na dlouhodobý, krátkodobý, finanční majetek a ostatní aktiva (např. časové rozlišení)

Opakem k aktivu je **pasivum**. Tento pojme zobrazuje zdroje financování majetku, neboli závazky podniku. Pasiva rozdělujeme na vlastní, cizí zdroje a ostatní pasiva (např. časové rozlišení). V případě, že je sestavena rozvaha ve tvaru písmene T, jsou pasiva zobrazena na pravé straně (dal, označováno D).

V účetnictví se používá **bilanční princip**. Podstatou tohoto pravidla je, že suma aktiv se musí rovnat sumě pasiv.

Obr. 2.1. Rozvaha

ROZVAHA	
MD= aktiva	D= pasiva
dlouhodobý majetek	vlastní zdroje
nehmotný	
hmotný	
finanční	cizí zdroje
krátkodobý majetek	
krátkodobý finanční majetek	
ostatní aktiva	ostatní pasiva
AKTIVA CELKEM =	PASIVA CELKEM

2.1.6. Odpisy, oprávky

Poslední důležité pojmy patřící do skupiny účetnictví a daní jsou odpisy a pojmy týkající se odpisů. Odpis je v penězích vyjádřené opotřebení majetku. Odpis je nákladovou položkou, která ovlivňuje výsledek hospodaření podniku. Odpisy je možné rozdělit na účetní a daňové.

Daňové odpisy slouží pro výpočet daňového základu. Upraveny jsou zákonem č. 586/1992 Sb, o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Odpisování definuje § 26 odst. 5. Odpisováním se pro účely tohoto zákona rozumí zahrnování odpisů z hmotného majetku evidovaného u poplatníka, který se vztahuje k zajištění zdanitelného příjmu, do výdajů (nákladů) k zajištění příjmů. Daňové odpisy se uplatňují jako roční odpisy, v zákonem stanovených případech jako půlroční. Daňové odpisy se dají počítat dvěma způsoby. Rovnoměrně nebo zrychleně. Záleží pouze na podniku, který zvolí.

Druhou variantou odpisů jsou **účetní**. Tyto se zohledňují životnost dlouhodobého majetku, a slouží pro zjišťování výsledku hospodaření, tedy účetního zisku nebo ztráty. Účetní odpisy se počítají měsíčně.

Může nastat několik variant týkajících se účetních a daňových odpisů. Účetní odpisy se ve většině případů daňovým nerovnájí. Může ovšem nastat situace, kdy se rovnat mohou.

Další pojem týkající se odpisů jsou **oprávky**. Oprávkami se rozumí nastřádaný součet odpisů. Odečtením opravek od vstupní ceny majetku se zjistí zůstatková cena majetku.

2.2. Investiční pobídky

Investiční pobídky jsou definovány v zákoně o investičních pobídkách. Investiční pobídky je možné definovat jako podporu podnikání, která je poskytována v těchto formách:

- a) sleva na dani z příjmů,
- b) převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu,
- c) hmotná podpora vytváření nových pracovních míst,
- d) hmotná podpora rekvalifikace nebo školení zaměstnanců,
- e) převod pozemků, které jsou evidované v katastru nemovitosti jako zemědělské pozemky a převod ostatních druhů pozemků.

Všechny tyto typy investičních pobídek upravují kromě základního právního předpisu, zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, další právní předpisy, týkající se daného typu investičních pobídek. Pro tento základní právní předpis, týkající se investičních pobídek bude používán zkrácený název: zákon o investičních pobídkách. Jednotlivé druhy investičních pobídek jsou popsány v další kapitole. Tato další kapitola se věnuje jednotlivým druhům investičních pobídek podrobně.

2.2.1. Všeobecné podmínky investičních pobídek

Podmínkou získání investiční pobídky je splnění všeobecných podmínek, které jsou stanoveny zákonem o investičních pobídkách v §2 odst. 2. Těmito všeobecnými podmínkami jsou:

- První podmínka, kterou zákon uvádí, souvisí s výrobou, na kterou žadatel investiční pobídky žádá. Podmínka stanovuje, že musí být **zavedena nová výroba**, pokud žadatel díky investičním podmínkám začíná s podnikáním.
- Možností je situace, kdy žadatel žádá o investiční pobídky a již podniká. V tomto případě je nezbytné, aby **stávající výroba** byla **rozšířena**.
- Druhá všeobecná podmínka se vztahuje k oboru, ve kterém žadatel podniká. Nárok na investiční pobídky mají pouze žadatelé, kteří podnikají ve **zpracovatelském průmyslu**. Zákon stanovuje, které obory nejsou zařazeny do zpracovatelského průmyslu.
- Následující podmínka se vztahuje k pořízování dlouhodobého majetku. Zákon vymezuje maximální stáří výrobního zařízení, tzn. výrobní zařízení nesmí být **starší než 2 roky**.
- Majetek je pořízen za **tržní cenu** a zároveň hodnota z pořízovaného výrobního zařízení musí tvořit **minimálně 60% celkového pořízeného dlouhodobého majetku**.
- Nezbytná podmínka, která musí být také splněna, se vztahuje k ochraně životního prostředí. Všechny procesy a činnosti vztahující se k dané investiční pobídce musí být **šetrné k životnímu prostředí**.
- Omezující podmínkou, proč jsou investiční pobídky určeny především pro právnické osoby, je výše investované částky. Zákon o investičních pobídkách

stanovuje **minimální** částku, která je stanovena na **100 000 000 Kč**, přičemž **minimálně 50 000 000 Kč** musí být financováno z vlastních zdrojů.

- Další všeobecná podmínka se vztahuje již na výše zmíněné (zpracovatelský průmysl, nová výroba nebo rozšíření výroby, pořízování dlouhodobého majetku a jeho financování). Čerpání prostředků na danou investiční akci musí být zahájeno maximálně **do 3 let**, v případě **odůvodněného prodloužení o 2 roky**, od vydání rozhodnutí o příslibu investiční pobídky.
- Jako poslední je stanovena doba, od které je možné začít provádět stavební práce a pořizovat věci. Začít provádět práce související s investiční akcí se může již od doby, kdy agentura **CzechInvest** vypracuje **kladný posudek**, který posílá spolu s žádostí žadatele Ministerstvu průmyslu a obchodu (§4 odst. 1 zákona o investičních pobídkách). Tento kladný posudek agentury CzechInvest znamená, že žadatel by měl být schopen splnit všechny všeobecné podmínky stanovené zákonem.

Zákon o investičních pobídkách v § 2 odst. 4 dále umožňuje, upravit všeobecnou podmínku týkající se výše finanční investice. Základní podmínka je stanovena na minimální investovanou částku **100 000 000 Kč**, přičemž žadatel hradí minimálně **50 000 000 Kč** z vlastních zdrojů. Investici je možné upravit podle obce, ve které bude investiční akce provedena.

Pokud bude v této obci **vyšší nezaměstnanost, alespoň o 25 %, než je průměrná míra nezaměstnanosti v celé České republice**, Ministerstvo průmyslu a obchodu snižuje povinnou investovanou částku na **60 000 000 Kč**. Alespoň 50 % této částky musí být opět investováno z vlastních zdrojů, tzn. **30 000 000 Kč**.

V případě, že se rozhodne žadatel investovat do obcí s nezaměstnaností ještě vyšší, **minimálně 50 %** více než je průměrná míra nezaměstnanosti v České republice, investovaná částka se opět snižuje. Takto snížená částka je stanovena na **50 000 000 Kč** a opět minimálně **25 000 000 Kč** musí být kryto z vlastních zdrojů.

Míru nezaměstnanosti, podle které se takto investice upravuje, vydává **Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky**. Aby bylo možné jednoho z těchto snížení dosáhnout, bere se tato míra nezaměstnanosti za období dvou předcházejících pololetí.

2.3. CzechInvest

Důležitou součástí investičních pobídek je agentura **CzechInvest**. Je to státní příspěvková organizace, která je podřízena Ministerstvu průmyslu a obchodu České republiky. Za dobu své existence, tedy od roku 1992, kdy vznikla, prošla určitým vývojem. Tento vývoj spočíval v její činnosti. Původní činnost spočívala v zaměření na přímé zahraniční investice ze zahraničí do české ekonomiky. Podstatou bylo přivést zahraniční investory, poskytnout jim veškeré dostupné informace a pomoci s projektem a realizací celé investice.

Postupně se začal CzechInvest zaměřovat i na české subjekty. Důležitou součástí, pro vytvoření rovných podmínek pro české i zahraniční podnikatele, bylo vytvoření **systému investičních pobídek**. V rámci tohoto systému vznikl zákon č. 72/2000 Sb., o investičních podmínkách a o změně některých zákonů. Dříve byly investiční pobídky upraveny usnesením vlády z dubna 1998. Téhož roku v prosinci bylo přijato další usnesení vlády. Zákon upravuje:

- typy investičních pobídek
- komu jsou určeny
- všeobecné a zvláštní podmínky
- systém schvalování investičních pobídek atd.

Dalším vývojem prošla agentura CzechInvest v roce 2004. V tomto roce došlo ke sloučení agentury CzechInvest s Agenturou pro rozvoj podnikání. Tímto vznikla nová agentura, **Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest (dále jen CzechInvest)**. V tomtéž roce bylo vytvořeno 14 regionálních poboček. Sídlo každé regionální pobočky je v krajském městě. CzechInvest prošel určitým vývojem od prvotního cíle agentury, kdy byly investiční pobídky určeny hlavně pro zahraniční investory. Čeští podnikatelé dosáhli díky tomuto vývoji rovného postavení se zahraničními. V roce 2006 byl vyšší počet investičních projektů, které byly podány českými podnikateli než zahraničními. Mezi služby, které CzechInvest dále poskytuje, patří:

- informace, jak podporovat malé a střední podnikatele
- dotační programy, které jsou financovány z EU a státem
- níže zmíněna podpora subdodavatelů
- zprostředkování investičních pobídek
- poradenství a pomoc při realizaci investičních projektů

- AfterCare – služba, která je určena pro zahraniční investory, kteří již na území České republiky působí.

Další oblast činností, kterou se agentura zabývá, je podpora subdodavatelů. Tato činnost je důležitá pro českou ekonomiku stejně jako pro zahraniční žadatele o investiční pobídky. Je součástí činností již od začátku fungování agentury. CzechInvest vytvořil databázi českých dodavatelů a producentů. Do této databáze je zapojeno téměř 2000 subjektů a je přístupná na internetových stránkách agentury⁷. Databáze je určena pro investory, kteří mají zájem podnikat na českém území. Nabízí se jim přehledný soupis, ze kterého si mohou vybírat. Na druhé straně stojí dodavatelé a producenti, kteří mají zájem pracovat pro tyto investory a také tím získávají možnost, aby byli vybráni z databáze investory.

2.4. Schvalování investičních pobídek

Aby bylo možné čerpání investičních pobídek žadatelem, musí projít určitým procesem schvalování a přijetí. Celý proces a jeho náležitosti jsou upraveny v zákoně č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů, ve znění aktuálních předpisů. Tohoto procesu se účastní tyto subjekty:

- organizace – regionální pobočka Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest
- ministerstva, kterých se investiční pobídky týkají
- obce, ve kterých se nalézá sídlo společnosti nebo investiční akce

Celý **proces** investičních pobídek se dá rozdělit do následujících fází:

- 1) vypracování záměru investiční pobídky žadatelem
- 2) vyjádření CzechInvestu k záměru
- 3) vyjádření potřebných ministerstev
- 4) vyjádření obce
- 5) nabídka investičních pobídek
- 6) příslib investičních pobídek

---

⁷ Zdroj: <http://suppliers.czechinvest.org/web/gateway.nsf/G?OpenForm&lang=cs#ict>

2.4.1. Vypracování záměru investiční pobídky žadatelem

Jednou z nejdůležitějších fází celého procesu schvalování a přijetí investičních pobídek, je fáze první a to **vypracování záměru investičních pobídek žadatelem**. Dá se říci, že tuto fázi upravuje §3 zákona o investičních pobídkách a dále také jeho příloha. §3 odst. 2 upravuje náležitosti daného investičního záměru, co se týče osoby podnikatele a informace týkající se investiční akce.

Pokud se jedná o žadatele – **právníckou osobu**, je nutné uvést náležitosti týkající se společnosti. Těmito náležitostmi jsou:

- název společnosti
- sídlo
- identifikační číslo
- daňové identifikační číslo

Kromě těchto základních informací o společnosti je třeba dále uvést:

- jméno
- bydliště
- rodné číslo
- další informace potřebné k identifikaci.

Všechny tyto informace jsou důležité k určení osoby nebo osob, které zastávají funkci **statutárního orgánu** společnosti. Ve společnosti může nastat situace, že funkci statutárního orgánu zastává více osob. V obou případech, tedy jedné nebo více osob, které jednají za společnost, musí být upřesněn rozsah jejich pravomoci a jakým způsobem jednají za společnost.

Druhou možností, kdo může být žadatelem o investiční pobídky, je **fyzická osoba**. Její povinnosti je uvést údaje podobné jako statutární orgán právnické osoby. Jsou to tyto údaje:

- jméno
- bydliště
- datum narození
- rodné číslo
- identifikační číslo.

Konkrétní údaje o investičních pobídkách, o které žádají, uvádí §3 odst. 2 písm. c) až písm. l) zákona o investičních pobídkách. Důležitou součástí je **způsob financování a plánovaná výše prostředků**, které jsou žadatelé o investiční pobídky ochotni investovat. Investice se týká dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku v době realizace investičního projektu. Tyto finanční prostředky je nutné rozdělit na jednotlivé roky a účel jejich použití. Podmínkou udělení pobídky je zavedení nové výroby nebo rozšíření stávající. Výsledkem tohoto cíle státu je vznik nových pracovních míst. Proto žadatel o investiční pobídky rovněž uvede **předpokládaná pracovní místa**, na začátku i na konci období. V případě, že je nutné na tato pracovní místa zaškolit nebo rekvalifikovat zaměstnance, je třeba vyčíslit náklady na zaškolení a rekvalifikaci těchto zaměstnanců. Nezbytnou součástí, kterou žadatel uvádí, jsou požadavky na odbornou kvalifikaci těchto nových pracovních míst.

Co se týče cíle investičních pobídek, se zavedením nové výroby nebo rozšířením stávající, je nutná výstavba nového pracoviště, popřípadě přístavba již stávajícího výrobního zařízení. V tomto směru musí žadatel upřesnit **lokalitu**, ve které má být tato výstavba nebo výrobní zařízení umístěno. Společnost uvádí také sídlo své společnosti. Důvod je následující. K investičním pobídkám se vyjadřuje také obec, v jejímž katastrálním území se sídlo nebo výstavba nachází.

Další náležitosti, které stanovuje zákon žadateli, je uvedení požadavků na **technické vybavení území a plochu** v metrech čtverečních. Tato plocha má být rozčleněna v investičních záměrech podle druhu na pozemky určené pro:

- výrobní zařízení
- skladové prostory
- administrativní budovy
- případně další členění.

Není nutné, aby žadatel musel stavět nové prostory. Jinou možností, jak získat investiční pobídku, aniž by se pouštěl do stavby nových budov nebo dostaveb stávajících, je **nájem** nebo **koupě** již existujících prostorů.

Může také nastat situace, kdy žadatel realizuje nějakou jinou investiční akci nebo má o ni zažádáno a v těchto případech je nezbytně nutné, tyto skutečnosti uvést ve svém záměru.

V úvodu této podkapitoly je zmíněno, že tuto první fázi upravuje také **Příloha** k zákonu č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tato příloha konkretizuje informace, které žadatel o investiční pobídky

uvádí v záměru. Jedná se o informace týkající se jeho **obratu, počtu zaměstnanců a objemu prodeje** za poslední tři roky. Mezi další náležitosti, které o sobě žadatel uvádí, které se týkají především právnických osob, patří informace o **vkladatelích do základního kapitálu**. V případě, že některý společník vloží více než 10 %, je třeba, aby bylo uvedeno jeho jméno a ekonomické nebo profesní postavení ve společnosti, která o pobídky žádá. Rovněž je nutné uvést, pokud je žadatel členem nějaké skupiny.

Příloha dále konkretizuje, které informace a za jaké období musí žadatel naplánovat. Jednoduše by se dalo říci, že žadatel vypracuje podnikatelský plán. Tento podnikatelský plán je součástí investičního záměru. Náležitosti tohoto podnikatelského plánu jsou:

- zdroje financování, které žadatel plánuje investovat za 5 následujících let od získání investiční pobídky,
- podnikání, které žadatel doposud provozoval, včetně podnikatelské činnosti, na kterou chce investiční pobídku získat,
- předpokládaný hospodářský výsledek rovněž za 5 následujících let, po které investiční akce potrvá,
- náležitosti týkající se dodávky zboží a dopravy pro výstavbu a zahájení výroby,
- informace týkající se výroby a kapacit produkce, která se člení na jednotlivé druhy výrobků,
- informace o trzích, kam budou výrobky dodávány (české i zahraniční),
- příjmy z prodeje, normy, potřebné certifikáty kvality atd.

2.4.2. Vyjádření CzechInvestu k záměru

Jakmile má žadatel sestavený investiční záměr, předá jej regionální pobočce Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvestu. Zákon o investičních pobídkách označuje tuto agenturu jako „určenou organizaci“. Tímto krokem se žadatel dostane do druhé fáze: **vyjádření CzechInvestu k záměru**.

Tutu fázi upravuje rovněž zákon o investičních pobídkách. Konkrétně se jedná o §4 odst. 1. Agentura CzechInvest vypracuje k předloženému záměru posudek. Spolu s tímto posudkem je investiční záměr předán ministerstvům, která se k němu vyjadřují. Zákon stanovuje maximální lhůtu, kterou má CzechInvest k dispozici, aby se vyjádřil.

Posudek vypracovaný agenturou může mít 2 podoby:

- 1) agentura záměr doporučí ke schválení
- 2) agentura záměr nedoporučí

V prvním případě CzechInvest shledává, že žadatel je schopen splnit **všeobecné a zvláštní podmínky pro poskytnutí investičních pobídek**. K posudku tedy agentura připojí návrh na poskytnutí investičních pobídek, o které žadatel žádá, a které by mohly být poskytnuty.

Druhou možností, jak může vypadat vyjádření k investičnímu záměru je, že záměr doporučen nebude. V tomto případě regionální pobočka CzechInvestu rozhodne, že žadatel není schopen splnit některé z podmínek, buď všeobecné, nebo zvláštní. Vypracuje tedy záporné vyjádření, ve kterém investiční záměr odmítá.

2.4.3. Vyjádření ministerstva

Jakmile je investiční záměr žadatele projednán CzechInvestem, postupuje k dalšímu projednání na Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. K tomuto záměru se nevyjadřuje jen toto ministerstvo, ale všechna ministerstva a instituce, kterých se tento záměr týká. Těmito institucemi jsou:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky,
- Ministerstvo financí České republiky,
- Ministerstvo životního prostředí České republiky,
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Každé výše vyjmenované ministerstvo posuzuje investiční záměr za svou působnost. Zabývá se rovněž tím, zda je žadatel schopen podmínky splnit. Stejnou maximální lhůtu jako CzechInvest mají stanovenou také ministerstva. Tato lhůta je 30 dnů od doručení podkladů o záměru CzechInvestem. Během ní se musí vyjádřit všechna potřebná ministerstva.

Ministerstva, v zákonem stanovené lhůtě, musí vydat svá stanoviska, která můžou mít, jako v předchozím případě, 2 podoby. Každé ministerstvo vydává svá vyjádření, která nemusí být stejná. Některá vyjádření z ministerstev mohou souhlasit a některá nemusí. Tato vyjádření dále rozhodují, jak nakonec bude rozhodnutí o investiční pobídce vypadat.

2.4.4. Vyjádření obce

Ministerstvo průmyslu a obchodu dále vydává žádost o vyjádření obce. Obec se vyjadřuje z důvodu, že v jejím katastrálním území se nachází sídlo společnosti nebo se zde bude nacházet nová výstavba, kterou se žadatel o investiční pobídky chystá realizovat. Nemusí se jednat pouze o novostavbu nebo dostavbu existující budovy. Obce se rovněž vyjadřují k umístění strojního zařízení ve svém katastrálním území.

Lhůta pro přezkoumání žádosti ministerstva je vyměřena, stejně jako v předchozích případech, na maximální délku 30 dnů. Stejně jako v případech uvedených v dřívějších fázích se počítá tato doba od doručení žádosti ministerstvem. Pokud by nebylo do 30 dnů vydáno záporné stanovisko, posuzuje se rozhodnutí obce za schválené.

2.4.5. Nabídka investičních pobídek

Jakmile má Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vyjádření všech zúčastněných subjektů, vydá nabídku investiční pobídky. Na vystavení této nabídky má 30 dnů ode dne, kdy se vrátilo vyjádření obce k záměru. Lhůta na nabídku investiční pobídky se počítá od vypršení předchozích 60 dnů. Lhůta je spočítána jako 30 dnů pro vyjádření ministerstev plus dalších 30 dnů na vyjádření obce.

Ministerstvo má následující možnosti:

- V případě, že všechny posudky a vyjádření jsou posouzeny kladně, poskytne žadateli o investiční pobídky nabídku.
- Situace, kdy některé z ministerstev s předloženým záměrem nesouhlasilo, je opačným případem. Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky nemůže vydat nabídku investiční pobídky.

Pokud nastane možnost první, nabídka investiční pobídky obsahuje tyto náležitosti:

- poskytnuté investiční pobídky podle druhu,
- hodnoty, které jsou vyjádřeny v orientační výši,
- podmínky, kdy je možné investiční pobídky čerpat.

Jakmile Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky vypracuje nabídku investiční pobídky nebo investiční záměr odmítne, je nutné žadatele informovat o svém

rozhodnutí. K informování žadatele je opět použita agentura CzechInvest. Nabídka investiční pobídky nebo zamítnutí záměru jsou zaslány CzechInvestu a ten se postará o doručení žadateli. Dále je nutné ještě informovat ministerstva, která se také k záměru vyjadřovala. Těm zašle Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky kopii svého rozhodnutí, buď zamítnutí nebo nabídku.

2.4.6. Příslib investičních pobídek

Nabídkou investiční pobídky Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky celý proces nekončí. Na základě, v předešlém bodě, udělené nabídky investiční pobídky musí žadatel ještě podat žádost. Tentokrát je to **žádost o získání příslibu investiční pobídky**. Žádost se podává prostřednictvím CzechInvestu. Stanovenou lhůtou pro podání této žádosti jsou **3 měsíce** od doručení nabídky. Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje náležitosti této druhé žádosti. Mezi tyto upravované náležitosti patří informace týkající se osoby žadatele a co všechno musí žádost obsahovat.

Nejprve něco o osobě žadatele. **Žadatelem** je fyzická nebo právnická osoba nebo osoby, které podaly záměr investiční pobídky nebo jiné osoby. Jednou variantou je, že právnická osoba byla založena právě pro daný investiční záměr. Druhou variantou, kterou zákon jmenuje, je, že žádost podala dceřiná společnost a na daný záměr vytvořila novou společnost, právnickou osobou. V obou případech ale musí žadatel nebo žadatelé prokázat, že jsou 100 % vlastníky této nově vzniklé společnosti.

Aby bylo možné žádost o příslib investiční pobídky schválit, musí splňovat rovněž zákonem stanovený obsah. Formálně správná **žádost obsahuje**:

- Pokud se jedná o právnickou osobu, předloží **výpis z Obchodního rejstříku**. V případě, že žádost podává fyzická osoba, není zapsána v Obchodním rejstříku, proto výpis předložit nemůže. Nahradí jej potvrzením o podnikání. Investiční pobídky však nejsou pouze pro podnikatele z České republiky. Stává se proto, že zahraniční osoba musí předložit doklad o podnikání. V tomto případě tato zahraniční osoba předloží doklad obdobný, jako náš výpis z Obchodního rejstříku nebo potvrzení o podnikání.

Nezbytnou podmínkou je, aby všechna výše zmiňovaná potvrzení a výpisy nebyly **starší než 3 měsíce**.

- Další přílohou je **potvrzení**. Toto potvrzení se vztahuje na údaje uváděné v záměru. Tím žadatel potvrzuje, že všechny údaje jsou pravdivé.
- Žadatel v **žádosti** musí uvést, o které typy investičních pobídek z nabídky má zájem.
- Spolu s uvedením žádostí je také nutné uvádět určité **lhůty týkající se zahájení investiční činnosti**. K žádosti se připojuje **prohlášení**. Týkájí se zahájení financování majetku a zahájení výroby. Pokud jde o zahájení investování do dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku, jedná se o lhůtu maximálně **24 měsíců** od doručení potvrzení o příslibu investiční pobídky. Druhou jmenovanou lhůtou je požadavek na zahájení výroby. Tato lhůta je **3 roky** od doručení rozhodnutí o příslibu investiční pobídky. Rovněž se jedná o maximální lhůtu.

Dalším krokem, který následuje k získání příslibu investiční pobídky je tento. Na žádost podanou žadatelem, má ministerstvo 30 dnů, aby vydalo příslib investiční pobídky. Rozhodnutí podle zákonem stanovených podmínek (§ 5 odst. 4) musí obsahovat tyto údaje:

- příjemce příslibu investiční pobídky,
- druhy investičních pobídek, které byly žadateli přiznány,
- podmínky jejich čerpání,
- přípustná míra a hodnota veřejné podpory,
- podmínky poskytnutí veřejné podpory.

Jakmile je žadateli doručen příslib investičních pobídek, začínají se počítat předem stanovené lhůty (24 měsíců na zahájení investování dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku, 3 roky na zahájení výroby). Další lhůty, které jsou tímto příslibem ovlivněny, se již týkají jednotlivých druhů investičních pobídek.

Rozhodnutí o příslibu zmiňuje pojem přípustná míra veřejné podpory a přípustná hodnota veřejné podpory a tyto pojmy jsou vysvětleny v §6 odst. 1 zákona o investičních pobídkách. Tento zákon definuje **přípustnou míru veřejné podpory** takto: je to podíl výše veřejné podpory poskytnuté formou investiční pobídky, mimo hmotnou podporu na rekvalifikace a školení zaměstnanců podle zvláštního právního předpisu, na nákladech, které mohou být podpořeny, vyjádřeny v procentech.

Druhým pojmem je **přípustná hodnota veřejné podpory**. Její definice se rovněž nachází v zákoně o investičních pobídkách, konkrétně v §6 odst. 2. **Definice** je následující: přípustná hodnota veřejné podpory je absolutní částka vypočtená z předpokládaných nákladů, které mohou být podpořeny, uvedených v záměru, s ohledem na stanovenou přípustnou míru veřejné podpory.

2.4.7. Zrušení příslibu investičních pobídek

S výše zmíněnými lhůtami souvisí také možnost, že příslib může být příjemci zrušen. Zrušení příslibu nemusí být ovšem jen za strany ministerstva, ale také ze strany příjemce příslibu.

Pokud se jedná o zrušení příslibu ze strany příjemce, je to **dobrovolné** zrušení. Existují ovšem podmínka, za které lze příslib zrušit. Tato podmínka se vztahuje k čerpání příslibu. Pokud jej ještě příjemce nezačal čerpat, může dojít ke zrušení.

Druhou možností je zrušení **nedobrovolné**. Jedná se o zrušení, kdy žadatel neplní podmínky, ke kterým se zavázal v žádosti o příslib investičních pobídek. Může se jednat o porušení podmínek vyjádřené výše uvedenými lhůtami. Porušeny mohou být již dříve zmiňované všeobecné nebo zvláštní podmínky pro udělení investiční pobídky. Pokud bude příjemci zrušen příslib tímto způsobem, je možné že již příjemce začal podporu čerpat. Pokud se tak již stalo, příjemce zrušeného příslibu má povinnost všechny získané výhody vrátit, včetně předem stanoveného penále nebo sankcí.

2.5. Kontrola investičních pobídek

Poskytnutím investiční pobídky nekončí činnost ministerstev. Jakmile příjemce získá investiční pobídky, nastává povinnost plnit povinnosti, ke kterým se zavázal a proto ministerstva a úřady provádí kontrolní činnost. **Kontrolní činnost** provádí tato ministerstva a úřady:

- Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky,
- Ministerstvo životního prostředí České republiky,

- Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, místně příslušné úřady práce.

Pokud dojde k situaci, že kontrolní orgány zjistí nesrovnalosti s poskytnutými investičními pobídkami, může to znamenat zrušení investiční pobídky a povinnosti související se zrušením (vrácení výhod, penále a různé stanovené sankce).

2.5.1. Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR provádí kontrolu u těchto typů investičních pobídek. Jedná se o:

- převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu,
- převod pozemků dle zvláštního právního předpisu, které jsou evidované v katastru nemovitosti jako zemědělské pozemky a ostatní druhy pozemků za ceny, které jsou zjištěné podle zvláštního právního předpisu. (zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů v § 11).

Toto ministerstvo kontroluje následující všeobecné podmínky a další náležitosti:

- První všeobecnou podmínkou, kterou musí příjemce investiční pobídky splnit, je zavedení nové výroby nebo rozšíření stávající výroby.
- Druhou všeobecnou podmínkou, kterou je nutné splnit, je investování do zpracovatelského průmyslu.
- Další podmínka, kterou toto ministerstvo kontroluje, souvisí s pořízeným dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem. Tento majetek musí odpovídat rozsahu, ke kterému se jako příjemce investiční pobídky zavázal. Je nutné, aby tento majetek souhlasil s již vyčerpanou podporou. S tímto pořízením zároveň souvisí také její financování.

2.5.2. Ministerstvo životního prostředí České republiky

Jako druhé uvedené ministerstvo je **Ministerstvo životního prostředí ČR**. To kontroluje náležitosti, týkající se investičních pobídek, které souvisí s životním prostředím. Kontrole této instituce podléhá všeobecná podmínka, uvedená v §2 odst. 2 písm. d) zákona o investičních pobídkách.

Ministerstvo životního prostředí kontroluje, zda příjemce investiční pobídky opravdu:

- vyrábí šetrně k životnímu prostředí,
- provádí činnosti nebo celé procesy, ke kterým se zavázal, v souvislosti s životním prostředím,
- provádí stavbu nebo pořizuje zařízení opět v souladu s životním prostředím.

2.5.3. Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR kontroluje typy investičních pobídek, které souvisí se zaměstnanci v poskytnutých investičních pobídkách. Jedná se o tyto typy investičních pobídek:

- poskytnutá hmotná podpora na nová pracovní místa,
- poskytnutá hmotná podpora na rekvalifikaci pracovníků,
- poskytnutá hmotná podpora na školení pracovníků.

Místně příslušné úřady práce kontrolují, zda příjemci investičních pobídek opravdu zachovali nově vytvořená pracovní místa, ke kterým se v záměru investiční pobídky zavázali a právě na tyto pracovní místa investiční pobídky získali. Nezbytnou součástí kontroly je kontrola pracovní doby. Příjemce se již v záměru zavazuje zaměstnávat určitý počet pracovníků a také uvádí týdenní pracovní dobu.

Tato nově vytvořená pracovní místa musí být zachována minimálně po dobu 5 let od prvního čerpání investiční pobídky.

2.5.4. Ministerstvo financí České republiky a územní finanční orgány

Posledním z výše vyjmenovaných ministerstev je **Ministerstvo financí ČR** a jeho územní orgány. V kompetenci tohoto ministerstva je typ investiční pobídky, kterou je **sleva na dani z příjmů**. Právě tato sleva na dani z příjmů je jedna z nejvíce požadovaných investičních pobídek.

Ministerstvo a jemu podřízené územní finanční orgány, finanční úřady, kontrolují jak všeobecné podmínky stanovené zákonem, tak i podmínky týkající se financování. Nejprve všeobecné podmínky, které kontrolují:

- Mezi všeobecné podmínky patří **pořízení strojního zařízení**. Zařízení nesmí být starší než 2 roky v době jeho pořízení. Toto zařízení pro výrobní účely, je pořizováno za tržní cenu. Zároveň jeho hodnota musí dosahovat minimálně 60 % celkové hodnoty pořízeného dlouhodobého hmotné a nehmotného majetku.
- Nezbytnou součástí, kterou finanční úřady a ministerstvo kontrolují, je **financování pořizovaného majetku**. Všeobecná podmínka stanovuje výši, která musí být investovaná do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Tato částka je stanovena na **minimálně 100 000 000 Kč**. Z této částky 100 000 000 Kč musí být financováno z vlastních zdrojů **alespoň 50 000 000 Kč**.
- Další všeobecnou podmínkou, která je uvedena v zákoně, **je lhůta 3 let**, ve které musí žadatel splnit podmínky týkající se investičních pobídek. Lhůtu je možné na žádost prodloužit maximálně o 2 roky. Touto podmínkou je myšlena základní podmínka udělení investiční pobídky, zavedení nové nebo rozšíření stávající výroby. Příjemce investiční pobídky má povinnost investovat do zpracovatelského průmyslu, pořizování výrobního zařízení (cena, stáří výrobního zařízení). Nedílnou součástí týkající se pořizování majetku (dlouhodobého hmotného i nehmotného) je financování, které je také dáno v minimálních částkách.
- Poslední všeobecnou podmínkou je lhůta pro **zahájení pořizování dlouhodobého hmotného, nehmotného majetku a stavebních prací**. Příjemce investiční podmínky může tuto podmínku uskutečňovat až ode dne, kdy se CzechInvest vyjádří k žádosti. To znamená, že agentura CzechInvest vydá kladné posouzení záměru žadatele o investiční pobídky.

Zvláštní podmínka týkající se veřejné podpory, je následující:

- minimální částka financována z vlastních zdrojů, aniž by se v nich objevila veřejná podpora, je 25 % celkové hodnoty investice.

2.5.5. Lhůty provedení kontrol

Zákon o investičních pobídkách v §7 odst. 4 až 7 určuje, kdy má být jaká kontrola provedena. Kontrolní orgány, tedy ministerstva mají zákonem stanovené lhůty, do kdy má které ministerstvo provést kontrolu.

Všechny kontrolní orgány, uvedené v předchozí kapitole, jsou povinny provést kontrolu **maximálně do 3 let**. Tato doba se počítá od vydání příslibu investiční pobídky. Výjimku z této kontroly tvoří pouze skladba majetku pořízeného v rámci investiční pobídky a její financování. Pokud se jedná o skladbu, tedy rozsah majetku pořízený v rámci investiční akce, musí odpovídat vyčerpané hmotné podpoře. Další podmínkou, která tvoří výjimku k dané kontrole, je financování. Příjemce investiční pobídky musí financovat majetek pořízený investiční pobídkou, minimálně 25% celkové hodnoty investice z vlastních zdrojů, na kterých se nepodílí žádná veřejná podpora.

Sleva na dani z příjmů je typ investiční pobídky, které kontroluje Ministerstvo financí a územní finanční orgány. Předchozí odstavec se vztahuje rovněž na tento typ investiční pobídky, tzn. musí být provedena kontrola **do doby 3 let od vydání příslibu investiční pobídky**. Další lhůtou, která se rovněž vztahuje ke slevě na dani, je **5 let**. Po této stanovené lhůtě, musí být provedena kontrola všeobecných podmínek, uvedených v §2 odst. 2 písm. a), c) a e) plus dalších podmínek v § 6a odst. 2 a 4. Tato lhůta **5 let** se ovšem počítá **od prvního čerpání investiční pobídky**. Další možnou lhůtou je rok následující po zdaňovacím období, ve kterém je možné naposled čerpat investiční pobídky. Pokud nastane situace, kdy žadateli nebyla poskytnuta investiční pobídka, je nutné rovněž provést kontrolu.

Kontrola se dále provádí u dalšího typu investiční pobídky, kterým je **hmotná podpora na vytváření nových pracovních míst** podle zvláštního předpisu. K tomuto typu investiční pobídky se vztahuje lhůta 5 let. Kontroly je nutné provádět po dobu 5 let, kdy je hmotná podpora čerpána. Po 5 letech se dále provede kontrola podmínky uvedené v §6a odst. 3. Tato podmínka stanovuje, že příjemce investiční pobídky je povinen zachovat nově vytvořená pracovní místa a zároveň jejich týdenní pracovní dobu po dobu minimálně **5 let od prvního čerpání investiční pobídky**.

Podobné požadavky na kontrolu má další typ investičních pobídek. Jedná se o **hmotnou podporu na rekvalifikaci a školení podle zvláštních předpisů**. Rekvalifikace, školení a nová pracovní místa mají stejnou úpravu kontroly. Tato kontrola je sjednána v písemné dohodě. Po této lhůtě sjednané v písemné dohodě, by mělo dojít k dohodnuté kontrole. Rovněž je nutné provést kontrolu po **5 letech** od doby, kdy začala být investiční pobídka čerpána.

3. Jednotlivé typy investičních pobídek a jejich daňové hledisko

Zákon o investičních pobídkách uvádí, které druhy podpory podnikání patří k investičním pobídkám. Tato kapitola se zabývá již jednotlivými typy investičních pobídek, jejich vymezením a zvláštními předpisy, které se vztahují k danému typu. Zákon o investičních pobídkách uvádí těchto 5 druhů investičních pobídek:

- 1) Sleva na dani z příjmů
- 2) Hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst
- 3) Hmotná podpora na rekvalifikace a školení zaměstnanců
- 4) Převod technicky vybaveného území
- 5) Převod pozemků vedených v katastru nemovitosti jako zemědělská půda a ostatní půda

Protože jsou některé typy investičních pobídek upravovány stejnými předpisy, není každá kapitola vytvořena pro každý druh pobídky, ale jsou vytvořeny skupiny investičních pobídek. Tyto skupiny jsou rozděleny právě podle předpisů, které je upravují a nějakým způsobem spolu souvisí.

Vytvořené skupiny jsou následující:

- 1) sleva na dani z příjmů,
- 2) hmotná podpora na rekvalifikaci, školení a tvorbu nových pracovních míst,
- 3) převod technicky vybaveného území a převod pozemků vedených v katastru nemovitosti jako zemědělská půda a ostatní půda.

Každá z výše uvedených skupin se zabývá zvláštními právními předpisy, které se k dané skupině vztahují, dále účetním zachycením ve společnosti a také jakým způsobem ovlivní společnost daňově.

3.1. Sleva na dani z příjmů

Prvním typem investičních pobídek, který zákon o investičních podmínkách uvádí je **sleva na dani z příjmů**. Tato sleva se vztahuje k fyzickým i právnickým osobám. Kromě

zákona o investičních pobídkách, upravuje tento typ také zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Tento druh investiční pobídky je možné **čerpat 5 let** neboli 5 zdaňovacích období. První zdaňovací období, kdy příjemce slevu na dani bude čerpat, se může lišit. Jednou z variant je období, ve kterém splnil příjemce všechny stanovené podmínky, tedy podle zákona o investičních pobídkách a zákona o daních z příjmů. Čerpání ovšem může být odloženo. Toto odložení je opět zákonem limitováno. **Do 3 let** od vydání investičního příslibu je nutné čerpání zahájit. Ve výjimečných případech je možné tuto lhůtu prodloužit o další **2 roky**.

Výše slevy na dani příjmů je limitována hned dvakrát. Jeden limit tvoří skutečně vynaložené náklady, vztahující se k čerpané veřejné podpoře. Není možné uplatňovat vyšší slevu na dani, než je dosud vyčerpaná veřejná podpora. Druhý limit je stanoven v příslibu investiční pobídky v přípustné hodnotě veřejné podpory. Součet všech čerpaných slev nesmí tuto přípustnou hodnotu překročit.

Aby bylo možné čerpat slevu na dani z příjmů, musí žadatel o investiční pobídky projít celým procesem, který je popsán v předchozí kapitole, která je nazvaná Schvalování investičních pobídek. Tento proces je nezbytný, jelikož čerpání investičních pobídek typu sleva na dani je možný až v okamžiku, kdy žadatel získá **příslib investičních pobídek**.

Podmínkou čerpání slevy na dani je splnění **všeobecných** podmínek podle zákona o investičních pobídkách a dále **zvláštních podmínek**, které upravuje zvláštní předpis, tedy zákon o daních z příjmů. Všeobecným podmínkám se věnuje již předchozí kapitola.

Zákon o daních z příjmů upravuje investiční pobídky v §35a a §35b. Tyto paragrafy upravují situaci, kdy žadatel o investiční pobídky, konkrétně tedy slevu na dani získal. §35a §35b upravuje, jak se sleva na dani z příjmů počítá, zvláštní podmínky, které jsou tímto zákonem stanoveny a dobu uplatňování slevy na dani. Může vzniknout také situace, kdy příjemce získal více investičních pobídek. Toto rovněž tento paragraf upravuje.

3.1.1. Zvláštní podmínky stanovené zákonem o daních z příjmů

Aby bylo možné čerpat investiční pobídky tohoto typu, musí být splněny kromě všeobecných podmínek stanovených zákonem o investičních pobídkách, také zvláštní podmínky uvedené v zákoně o daních z příjmů.

Mezi tyto zvláštní podmínky patří **odpisy, opravné položky k pohledávkám a položky odčitatelné od základu daně** (§34). Zakázané jsou různé ekonomické transakce, které by mohly nějakým způsobem ovlivnit základ daně a vůbec výši slevy na dani z příjmů. Příjemce investiční pobídky musí uplatňovat maximální možné **daňové odpisy** a zároveň nesmí odepisování majetku přerušit po celou dobu, kdy je investiční pobídka čerpána. Další jsou **opravné položky k pohledávkám**. Tyto opravné položky upravuje zákon České národní rady č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Jako poslední z položek, které je nutné čerpat v maximální možné částce, jsou **odčitatelné položky od základu daně**.

Důvodem, proč zákon stanovuje toto maximální čerpání, je ovlivňování výše slevy na dani z příjmu. Pokud by příjemce investiční pobídky záměrně přerušil odepisování nebo jej neodepisoval v maximální míře, došlo by k zvyšování základu daně a tím čerpání vyšší slevy na dani. Stejně je to s opravnými položkami a odčitatelnými položkami. Všechny tyto stanovené položky snižují základ daně tím, že ovlivňují výsledek hospodaření zjištěný z účetnictví.

Pořizovaný dlouhodobý majetek je rovněž upraven v tomto zákoně. Musí se totiž jednat o majetek, jehož prvním vlastníkem je právě příjemce investiční pobídky. Tato podmínka ale neplatí v případě, že se jedná o majetek koupený z majetku jiné likvidované společnosti podle podmínky „poplatník u dlouhodobého hmotného majetku, s výjimkou nemovitostí, pořízeného v rámci investiční akce posuzovaného pro účely poskytnutí veřejné podpory, prvním vlastníkem na území České republiky; toto se nevztahuje na majetek nabytý v rámci zpeněžení majetkové podstaty podle zvláštního právního předpisu“⁸

Může nastat také situace, kdy příjemce získal několik investičních pobídek. Proto je nezbytné upravit, kdy a jak je možné čerpat tyto získané investiční pobídky typu sleva na dani. Zákon o daních z příjmů stanovuje podmínku čerpání těchto pobídek. Vždy je možné

---

⁸ Zdroj: § 35a odst. 2 písm. b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

čerpat jen jednu pobídku. Pokud se tedy příjemce investiční pobídky rozhodne čerpat později vydanou investiční pobídku, dřívejší již uplatnit nemůže.

3.1.2. Výpočet slevy na dani z příjmů

Zákon o daních z příjmů stanovuje výpočet slevy na dani. Ten se liší podle typu podnikatele, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu. Dále je také nutné rozlišovat, o jakou výrobu se jedná. Může se jednat o výrobu, která je zavedena v souvislosti se získáním investiční pobídky nebo konkrétní výroba již existuje a je pouze rozšířená.

Zákon umožňuje situaci, kdy by investiční pobídku mohla získat i **fyzická osoba, ale** tato možnost je prakticky nemožná. Pokud by přesto tato situace nastala, zákon stanovuje i pro tento typ podnikatele výpočet slevy.

Sleva na dani se vypočítává pouze ze základu daně z §7 zákona o daních z příjmů, tzn. příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti.

Podnikatel, podnikající jako fyzická osoba může vést **daňovou evidenci**, kdy základ daně se rovná rozdílu příjmů a výdajů nebo si může zvolit **podvojný účetnictví**. Pokud platí tato druhá varianta, základem daně je rozdíl mezi náklady a výnosy.

Postup výpočtu daně z příjmů fyzických osob.

Základ daně

-nezdanitelné části základu daně podle §15

-odčitatelné položky od základu daně podle §34.

= základ daně snížený

Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč dolů

x sazba daně z příjmů fyzických osob

= daňová povinnost před slevami

-slevy na dani

= daň splatná

Nezdanitelné části podle §15 jsou následující:

- hodnota darů: pokud tyto dary činí alespoň 2 % základu daně nebo minimální částku 1 000 Kč, maximální uznatelná výše je 10 %,
- úroky ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru: maximálně uznatelná částka činí 300 000 Kč, případně 1/12 za každý měsíc,
- příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem: maximální uznatelná částka je 12 000, přitom je nutné odečíst nejprve 6 000 Kč,
- příspěvek na soukromé životní pojištění: maximální částka, kterou lze odečíst je 12 000 Kč.

Odčitatelné položky podle §34:

- daňová ztráta: uznání této daňové ztráty je možné nanejvýše 5 let od následujícího období, kdy tato daňová ztráta vznikla,
- 100 % nákladů nebo výdajů, podmínkou uznatelnosti těchto nákladů nebo výdajů je jejich použití na dosažení, zajištění nebo udržení příjmů.

§ 34 se v zákoně o daních z příjmů nachází v části, která je určena pro oba druhy podnikatelů, tedy fyzické i právnické osoby.

Pokud se jedná o podnikatele jako **právnickou osobu**, výpočet daně z příjmů je následující:

Základ daně

-odčitatelné položky podle § 34

= základ daně upravený

-položka snižující základ daně podle § 20 odst. 8

= základ daně snížený o hodnotu darů

Upravený základ daně zaokrouhlený na tisíc dolů

x sazba daně z příjmů právnických osob

= daň splatná

§ 20 odst. 8 zákona o daních z příjmů se věnuje pouze právnické osobě. Tento paragraf upravuje dary, které jsou daňově uznatelné. Právnická osoba má možnost uznat dary, pokud minimální částka činí 2 000 Kč. Maximální částka, kterou si lze takto odečíst je 5 % základu daně sníženého od odčitatelné položky v § 34.

Výše znázorněný výpočet daně z příjmů se použije v obou případech, nové společnosti i rozšíření stávající výroby. Následující odstavce se zabývají každou možností samostatně a jejich odlišnost v jejich výši slevy na dani z příjmů.

Prvním případem je **rozšíření stávající výroby, tzn. expandující podnik**. Sleva na dani z příjmů je označována jako **částečná**. Tato částečná sleva na dani z příjmů se rovná rozdílu mezi daňovou povinností po rozšíření výroby a daňovou povinností před rozšířením výroby. Nejprve je nutné porovnat daňovou povinnost za 2 předcházející zdaňovací období. Vyšší z těchto dvou porovnávaných daňových povinností se použije pro odečet od daňové povinnosti vypočtené po rozšíření výroby. Takto vypočtená částka je sleva na dani z příjmů.

Pokud se jedná o **nově vytvořenou společnost** pro případ investiční pobídky na novou výrobu, jedná se o **úplnou** slevu na dani z příjmů právnických osob. Výše uvedeným postupem je vypočtena daňová povinnost nového podniku. Celá tato částka je sleva na dani z příjmů.

3.1.3. Účetní a daňové zobrazení slevy na dani

Tato kapitola se věnuje slevě na dani z příjmů právnických osob z pohledu společnosti, která právě tento typ čerpá. Tento typ investiční pobídky se týká především daňové úpravy výsledku hospodaření.

Daň z příjmů právnických osob se objevuje ve výkazech, které mají podnikatelé povinnost sestavovat. Podnikatelé, kteří vedou podvojný účetnictví, jsou povinni sestavovat účetní závěrku, která obsahuje výkazy⁹:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha.

---

⁹ §18 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

Výpočet slevy na dani z příjmů probíhá stejně, jako u každé společnosti. Výše slevy na dani z příjmů je uvedena v kapitole 3.1.2. V daňovém přiznání poté uplatní tuto slevu na dani z příjmů. Výše takto získané slevy na dani z příjmů se následně objevuje v disponibilním zisku společnosti. Tato sleva na dani z příjmů je považována za veřejnou podporu, kterou je nutné sledovat odděleně.

Společnost eviduje disponibilní zisk na účtech účtové třídy 4. Pro rozdělování **disponibilního zisku** je proto důležité evidovat takto získané finanční prostředky na zvláštním účtu, který si společnost vytvoří. Tímto účtem může být fond ze zisku s použitím analytických účtů.

Důvod, proč je nutné takto získané finanční prostředky rozlišovat, má souvislost s daňovými kontrolami. Druhým důležitým důvodem pro takovéto rozlišování získané veřejné podpory, je možnost financování další investic. Tyto investice ovšem nesmí souviset s financováním investičních akcí, ze kterých by podniku plynula další veřejná podpora. Z takovýchto finančních prostředků toto financování není možné.

Účetně je sleva účtována takto:

- zaúčtování vypočtené daně z příjmů právnických osob

591/341

- zaúčtování nerozděleného zisku minulého období do běžného účetního období

710/431

- převedení nerozděleného zisku na analytický účet zvláštního fondu

431/427-1

3.2. Hmotná podpora rekvalifikace a školení zaměstnanců a tvorba nových pracovních míst

Tato skupina obsahuje dva typy investičních pobídek. Jedná se o tyto investiční pobídky:

- hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst,
- hmotná podpora na rekvalifikace nebo školení zaměstnanců.

Zvláštními právními předpisy, které upravují tyto jmenované druhy investičních pobídek, jsou **zákon č. 435/2004 Sb.**, o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v § 111 tohoto zákona. Druhým právním předpisem je **nařízení vlády č. 515/2004**, o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst a hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení zaměstnanců v rámci investičních pobídek.

Důležité pro tento typ investičních pobídek je vysvětlení, jak vlastně zákon chápe pojem školení, rekvalifikace a podporu na nová pracovní místa.

Jako první se tato práce zabývá pojmem **školení**. §111 odst. 2 zákona o zaměstnanosti definuje tento pojem takto: školením se pro účely investičních pobídek rozumí teoretické a praktické vzdělávání, získávání znalostí a dovedností pro pracovní zařazení zaměstnanců, které odpovídají požadavkům stanoveným zaměstnavatelem. Toto školení si může zaměstnavatel zajistit také sám.

Školení a rekvalifikace jsou velmi podobné pojmy. Rozdíl mezi nimi je v tom, kterých zaměstnanců se týkají. Školení je zaměřeno na nové zaměstnance, zatímco rekvalifikace se týká stávajících zaměstnanců, které již společnost zaměstnává.

Dále zákon o zaměstnanosti rozlišuje 2 druhy oblastí. Jednou z nich je **okres**, ve kterém je **investiční akce prováděna**. Druhou je **spádová oblast**. Touto oblastí se rozumí okres, ve kterém je investováno, plus další okresy, ze kterých cesta hromadnou dopravou netrvá déle než 1 hodinu.

Průměrná míra nezaměstnanosti ze spádové oblasti se použije pouze tehdy, jestliže zaměstnavatel vytvoří více než 1 000 pracovních míst.

Vládní nařízení č. 515/2004 rovněž upravuje investiční akce, kdy hmotná podpora získána investičními pobídkami přesahuje výši 1 000 000 EUR. Tato částka je přepočtena na

české koruny. V případě, že dojde k překročení této částky, je nutné oznámit a získat svolení Komise Evropského společenství.

3.2.1. Podmínky určené zákonem o zaměstnanosti

Zákon o zaměstnanosti stanovuje náležitosti, které musí obsahovat dohody na rekvalifikaci a školení nebo na nová pracovní místa.

Jako první jsou údaje, které musí obsahovat **dohoda o poskytnutí hmotné podpory na vytvoření nových pracovních míst**. Údaje jsou následující:

- 1) údaje týkající se účastníků dané dohody,
- 2) nová pracovní místa, o která se jedná: profese a počet,
- 3) datum, od kterého budou zaměstnanci zaměstnáni na nově vytvořených pracovních místech,
- 4) náklady, které budou poskytnutou hmotnou podporou hrazeny,
- 5) výši poskytnuté hmotné podpory a termín, kdy bude poskytnuta,
- 6) kontrola podmínek, které jsou dohodou stanoveny a způsob jejich kontroly,
- 7) způsoby a zúčtování poskytnuté hmotné podpory,
- 8) podmínky, kdy zaměstnavatel vrátí poskytnutou hmotnou podporu nebo její část, pokud nebude vyčerpána v dohodnutých termínech a dále také pokud byla žadateli poskytnuta hmotná podpora právě jeho vinou,
- 9) podmínky, za kterých je možné dohodu vypovědět.

Rekvalifikace a školení nových zaměstnanců jsou druhým typem investičních pobídek. Údaje, které musí obsahovat tato **dohoda**, jsou:

- 1) informace týkající se účastníků dohody, stejně jako u dohody ohledně nových pracovních míst,
- 2) počet zaměstnanců, kteří mají být rekvalifikováni nebo školení,
- 3) informace týkající se prováděných rekvalifikací nebo školení: způsob, jakým budou provedeny a rovněž termín, kdy budou provedeny,
- 4) náklady rekvalifikace nebo školení, které příjemce investiční pobídky předpokládá,
- 5) datum, kdy musí být rekvalifikace a školení určených zaměstnanců ukončeny,
- 6) náklady, které hodlá podnikatel z této hmotné podpory uhradit,

- 7) termín poskytnutí hmotné podpory a její výši,
- 8) jakým způsobem budou podmínky kontrolovány,
- 9) termín a způsob zúčtování poskytnuté hmotné podpory,
- 10) stejně jako u dohody o vytvoření nových pracovních míst tato dohoda obsahuje podmínky, za kterých bude hmotná podpora vrácena celá nebo její část, pokud došlo k porušení podmínek dohody nebo zavinění příjemce investiční pobídky pro případy, kdy nemá nárok na podporu nebo ve vyšší částce než náležela,
- 11) opět stejně jako u předchozí dohody jsou uvedeny podmínky, za kterých je možné dohodu vypovědět.

Výši hmotné podpory na školení zaměstnanců, rekvalifikace a také tvorbu nových pracovních míst ovlivňuje také místo, kde má být investiční akce provedena. Výši hmotné podpory ovlivňuje míra nezaměstnanosti v okrese, kde bude investováno. Tato daná průměrná míra nezaměstnanosti by měla být vyšší minimálně o 50 % za 2 ukončená pololetí před podáním záměru, než byla průměrná míra nezaměstnanosti v celé České republice.

3.2.2. Další předpisy upravující hmotnou podporu

Pokud se jedná o okres, ve kterém je průměrná míra nezaměstnanosti vyšší o 50 % než je průměrná míra nezaměstnanosti za celou Českou republiku, výše hmotné podpory na jedno nové pracovní místo činí 50 000 Kč. V případě, že se příjemce investiční pobídky rozhodne pro variantu školení nebo rekvalifikace, jedná se o částečnou úhradu nákladů až do výše 35% skutečných nákladů na rekvalifikaci nebo školení. Tyto hodnoty jsou stanoveny vládním nařízením č. 515/2004.

Důležitou součástí pobídky na rekvalifikaci nebo školení, je počet zaměstnanců, konkrétně zaměstnanců, které je možné k této investiční pobídce počítat. Započítávají se tedy noví zaměstnanci již od podání záměru investiční pobídky.

Hmotná podpora je vyplacena bezhotovostně na bankovní účet peněžnímu ústavu příjemce investiční pobídky podle podmínek dohodnutých v dohodě.

Výše hmotné podpory na tvorbu nových pracovních míst, rekvalifikaci a školení je upravena ještě dalšími předpisy. Přípustná míra veřejné podpory je stanovena nařízením vlády. Toto nařízení je z roku 2007, konkrétně č. 596/2006 Sb. Nařízení upravuje přípustnou

míru veřejné podpory v regionech soudržnosti České republiky. Těmito regiony soudržnosti a jejich výše veřejné podpory je:

- **Moravskoslezsko** - 40 %
- **Střední Čechy** - 40 %
- **Severozápad** - 40 %
- **Střední Morava** - 40 %
- **Severovýchod** - 40 %
- **Jihovýchod** - 40 %
- **Jihozápad** - 36 % (vydání rozhodnutí příslibu do 31.10.2010)
- - 30 %
- **Praha** - 10% v následujících městských částech, pokud bylo rozhodnutí o příslibu vydáno do 31.12.2008:
  - Praha 4 - Praha 12
  - Praha 5 - Praha13
  - Praha 6 - Praha 14
  - Praha- Přední Kopanina - Praha15
  - Praha – Suchdol - Praha – Dolní Měcholupy
  - Praha 7 - Praha – Štěrboholy
  - Praha 8 - Praha – Zličín
  - Praha 9 - Praha 18
  - Praha 11 - Praha 19
- **Praha** - 0 % pokud nejde o některou městskou část jmenovanou v předchozím bodě.

Tyto stanové přípustné míry veřejné podpory je možné ještě v určitých případech upravit. Tato úprava se týká již konkrétního podniku, který o investiční pobídky žádá. Proto investiční pobídky rozlišují 3 druhy podniku:

- 1) drobný podnikatel,
- 2) malý podnik,
- 3) střední podnik.

Pokud žadatel o investiční pobídky splňuje níže uvedenou definici některého podniku, výše maximální přípustné míry veřejné podpory se mění. V případě malého podniku se zvyšuje o dalších **20 %** a střední podnik o **10 %**.

Rozlišení těchto druhů podniků je podle zaměstnanců, aktiv a čistého obratu.

Drobný podnikatel je definován takto: počet zaměstnanců není vyšší než **10**, zároveň aktiva získaná z rozvahy společnosti a čistý obrat nejsou vyšší než **2 mil. EUR**.

Malý podnik nemá více než **50** zaměstnanců. Aktiva získaná z rozvahy a čistý obrat není vyšší než **10 mil. EUR**.

Posledním jmenovaným je střední podnik. Jeho maximální počet zaměstnanců je **250**, aktiva nesmí překročit **43 mil. EUR**. Jako poslední je čistý obrat, jehož maximální výše může dosahovat **50 mil. EUR**.

3.2.3. Účetní a daňové hledisko hmotné podpory

Stejně jako u předchozího typu investiční pobídky, je nutné, nějakým způsobem zajistit evidenci tohoto typu investiční pobídky.

Po podepsání dohody s Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky jsou peníze převedeny na účet společnosti u peněžního ústavu. Z těchto peněz je možné financovat nejrůznější náklady, týkající pracovních míst zaměstnanců.

Takto získanými penězi je možné financovat:

- nákup nejrůznějších strojů potřebných k práci zaměstnance,
- přístavbu, přestavbu stávajících prostorů, aby bylo možné vytvořit pracovní místa pro zaměstnance,
- již zmíněné rekvalifikace nebo školení
- atd.

Daňový pohled na takto získanou hmotnou podporu na rekvalifikaci a školení je následující. Společnost, která tímto způsobem získá určitou podporu, je povinna zaúčtovat tento příjem peněz do **provozních výnosů**. Tyto výnosy jsou zdaněny a je také zaplacen daň z těchto provozních výnosů. Proto i **náklady** hrazené z takto získané podpory jsou rovněž **daňově uznatelné**, mimi investičních.

Účetní zachycení:

- pohledávka ze získané hmotné podpory
346/648
- převod hmotné podpory na bankovní účet
221/346
- úhrada nákladů na rekvalifikace a školení
518/221 – úhrada nákladů spojených s rekvalifikací nebo školením
343/221 – zaúčtování DPH u hrazených nákladů
- úhrada přestavby, přístavby budov
042/321 – zaúčtování přestavby, přístavby, případně jiných nákladů dodavateli
343/321 – zaúčtování DPH
021/042 – aktivace přestavby, přístavby
321/221 - úhrada dodavateli za poskytnuté práce týkající se přestavby přístavby
- zaúčtování daně z příjmů z mimořádné činnosti
593/341 – zaúčtování splatné daně z mimořádné činnosti
710/431 – zaúčtování výsledku hospodaření ve schvalovacím období
431/427-2 – zaúčtování hmotné podpory do zvláštního fondu evidující hmotnou podporu

3.2.4. Účetní hledisko

Účtování související s těmito investičními pobídkami je stejné jako klasické pořízení pozemku.

- pořízení pozemku za zvýhodněnou cenu
042/315
- zařazení pozemku do užívání
031/042

3.3. Převod technicky vybaveného území a převod pozemků vedených v katastru nemovitosti jako zemědělská půda a ostatní půda

Do poslední z výše uvedených skupin patří podpora rozdílu ceny za převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu a převod pozemků evidovaného v katastru nemovitosti jako zemědělské pozemky a ostatní pozemky.

Pokud se jedná o druhou jmenovanou investiční pobídku z této skupiny, cena je sjednávána podle zvláštního právního předpisu. Tímto předpisem je **zákon č. 151/1997 Sb.**, o oceňování majetku a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Označení tohoto zákona je také oceňovací zákon. Další zákon, který rovněž upravuje tento druhý typ investiční pobídky je zákon č. **344/1992 Sb.**, o katastru nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon má také označení jako katastrální zákon.

Veškeré pozemky v České republice jsou evidovány v katastru nemovitosti. Katastr nemovitosti člení evidovaný majetek do těchto **kategorií**:

- orná půda,
- chmelnice,
- vinice,
- zahrady,
- ovocné sady,
- trvalé travní porosty.

Tyto výše uvedené kategorie zákon dále označuje jako zemědělské pozemky.

- lesní pozemky,
- vodní plochy,
- nádvoří,
- ostatní plochy

Jelikož katastr nemovitosti rozlišuje několik kategorií, ve kterých eviduje zapisované nemovitosti, musí existovat právní předpis upravující oceňování jednotlivých druhů

nemovitosti. Tímto právním předpisem je zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§11 tohoto zákona stanovuje, jak má být oceněn zemědělský pozemek a další druhy. Zemědělský pozemek se oceňuje cenou, která obsahuje vliv kvality půdy, její výnosovost, polohu a případě další vlivy, které na daný zemědělský pozemek působí.

Hmotná podpora na takto pořizovaný pozemek je stanovena jako **rozdíl ceny** stanovené podle zvláštního právního předpisu, tedy zákona o oceňování majetku a zvýhodněné ceny. Tento rozdíl činí hmotnou podporu.

3.4. Výhody a nevýhody investičních pobídek

Investiční pobídky jako podpora podnikání jsou českými i zahraničními podnikateli vyhledávány a využívány. Pokud mají investiční pobídky nějaké výhody, najde se jistě i alespoň jedna nevýhoda, která je s nimi spojena.

3.4.1. Výhody investičních pobídek

Investiční pobídka typu sleva na **dani z příjmů právnických osob** je pro podnikatele, co se týče evidence takto získané pobídky, jedna z nejjednodušších. Pokud se tedy jedná o slevu na dani z příjmů, evidence se týká vytvoření fondu pomocí analytické evidence. Pro případ kontroly je předložena tato analytika, která se rovná doposud čerpané slevě na dani z příjmů právnických osob uvedené v účetní závěrce.

Všechny typy investičních pobídek znamenají jednoznačnou výhodu pro příjemce investičních pobídek v tom, že dochází k rychlejšímu rozvoji společnosti a k její podpoře. Tento rozvoj je umožněn právě díky poskytnutým hmotným podporám, díky kterým je možné snížit náklady, které společnost na zaměstnance musí vynaložit. Pokud by tato podpora nebyla poskytnuta, počet vytvořených pracovních míst by byl mnohem nižší. Pokud bychom se zabývali zahraničními společnostmi, které mají zájem o podnikání na českém území, pro ně jsou především určeny pobídky týkající se pozemků. Aby tyto společnosti mohly na českém území začít podnikat, potřebují k tomu adekvátní pozemky. Tyto pozemky mají možnost

získat díky poslední skupině investičních pobídek uvedených v této kapitole. Zvýhodněná cena znamená, že takto ušetřené finanční prostředky je možné investovat jinak, např. k zahájení výroby.

3.4.2. Konkurence podniku s investičními pobídkami

Konkurenceschopnost na trhu by se dala nazvat jako získána výhoda. Podnik, který získal investiční pobídky, může získat výhodu na trhu díky veřejné podpoře. Finance získané díky této veřejné podpoře může využít k rozvoji podniku nebo propagaci.

Finance, které podnik získá díky investičním pobídkám, může využít například na propagaci formou nejrůznějších reklam nebo také na vývoj nových výrobků atd. Pokud se podnik dostane na málo rozvinutý trh, finance získané díky veřejné podpoře je možné využít k jeho rychlejšímu obsazení nebo rozvoji dalších výrobků, které s daným trhem souvisí.

Dalo by se říci, že konkurenceschopnost podniku se díky získaným investičním pobídkám zvyšuje, pokud je podnik schopen využít tuto získanou výhodu jak je nejvíce schopen.

3.4.3. Nevýhody investičních pobídek

Neexistují ale pouze výhody investičních pobídek. Jediná velká nevýhoda může být nazvána jako **stav ekonomiky** nebo **ekonomické prostředí**. S čerpáním souvisí dodržení zákonem stanovených lhůt a podmínek.

Společnosti, ať už se jedná o české nebo zahraniční, žádají o investiční pobídky v situaci, kdy se jim daří a mají zájem dále rozšiřovat své podnikání. Ekonomické prostředí je proto pro podnikání příznivé a společnosti nepředpokládají, že by se měla aktuální ekonomická situace změnit. Stát se ovšem může všechno. Pokud bychom se zaměřili na první typ investičních pobídek, tedy **slevu na dani z příjmů právnických osob**, jde o optimální čerpání. Lhůta stanovená pro čerpání je 5 let. V případě, že by se společnost dostala do ztráty, přerušilo by se čerpání a tím by nebylo možné vyčerpat veškerou možnou veřejnou podporu týkající se právě tohoto typu investiční pobídky.

Pokud se jedná o skupinu investičních pobídek, ve kterých jsou zahrnuty **hmotné podpory**, nevýhoda se opět projevuje na ekonomickém prostředí. Společnost, která získá hmotnou podporu na tvorbu nových pracovních míst, financuje z této podpory nejrůznější stroje, které jsou potřebné k vytvoření nových pracovních míst. Může nastat situace, že se ekonomika změní tak, že bude potřeba propouštět zaměstnance a omezovat výrobu. Pracovní místa vytvořená díky poskytnuté hmotné podpoře, případě nejrůznější stroje financované z této podpory, není možné jen tak rušit a prodávat. Pracovní místa musí být vytvořena na dobu minimálně 5 let od čerpání investičního příslibu a zároveň pracovní doba nesmí být nijak krácena. Pokud jsou pořizovány stroje a zařízení, kontroly se zaměřují na jejich fyzickou existenci a také na to, zda jsou opravdu využívány. Tyto stroje nesmí být rovněž prodány dříve než pět let od jejich pořízení.

V případě, že se ekonomické prostředí změní natolik, že podnik bude nucen propouštět zaměstnance a prodávat stroje, dojde k porušení podmínek stanovených v podepsaných dohodách, což vede k sankcím, které jsou rovněž předem dohodnuty.

4. Analýza a vyhodnocení jejich optimálního využití

Následující část této diplomové práce se zabývá vyhodnocením a analýzou získaných investičních příslibů. Údaje, které jsou analyzovány, vydává agentura CzechInvest¹⁰. Analýza příslibených investičních pobídek je provedena za období od dubna 1998 do prosince 2009. Jedná se období, od kterého se CzechInvest zabývá podporou těchto investičních pobídek, až do současnosti.

Tato práce analyzuje jednotlivé typy investičních pobídek z hlediska, jaký je o jednotlivé druhy zájem, do kterých krajů je investováno atd.

Součástí této diplomové práce jsou tabulky, uvedené v přílohách. Nezaměstnanost je sledována od roku 2000 do 2009 včetně kritéria stanoveného zákonem o investičních pobídkách.

4.1. Průměrná míra nezaměstnanosti a její dopad na investiční pobídky

Míra nezaměstnanosti je jedna z podmínek, která ovlivňuje výši investice. Zákon o investičních pobídkách stanovuje úpravu výše investice v závislosti na výši nezaměstnanosti. Pokud je nezaměstnanost na území, kde chce podnikatel začít investovat za 2 ukončená pololetí před podáním záměru investiční pobídky vyšší **než 25 %** průměrné míry nezaměstnanosti za celou Českou republiku, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky může snížit požadovanou hodnotu investice z původní výše 100 000 000 Kč na **60 000 000 Kč**. Ještě vyšší snížení požadované minimální investice může povolit, pokud se investor rozhodl, že bude investovat do oblastí, kde je míra nezaměstnanosti vyšší **než 50 %** průměrné míry nezaměstnanosti v České republice. Snížení v tomto případě je o 50 %, tedy na **50 000 000 Kč**. Ve všech výších investice je nutné, aby alespoň 50 % bylo investováno z vlastních zdrojů společnosti. Tyto vlastní zdroje nesmí obsahovat žádnou formu jakékoliv dříve získané veřejné podpory.

---

¹⁰ Zdroj: <http://www.czechinvest.org/investicni-pobidky-zpracovatelsky-prumysl> - Udělené pobídky.xls

Investor se může rozhodovat právě podle tohoto kritéria. V tomto případě by to znamenalo, že hodnota investice, kterou musí minimálně investovat ze svých zdrojů, by klesla **z 50 000 000 Kč na 25 000 000 Kč.**

Hodnoty míry nezaměstnanosti vydává v České republice Český statistický úřad a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Pokud zjišťujeme míru nezaměstnanosti pro posouzení investičních pobídek, je nutné pracovat s údaji **Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky**. Údaje o nezaměstnanosti jsou členěny na kraje, kterých je celkem 14 a okresy, které pod jednotlivé kraje spadají.

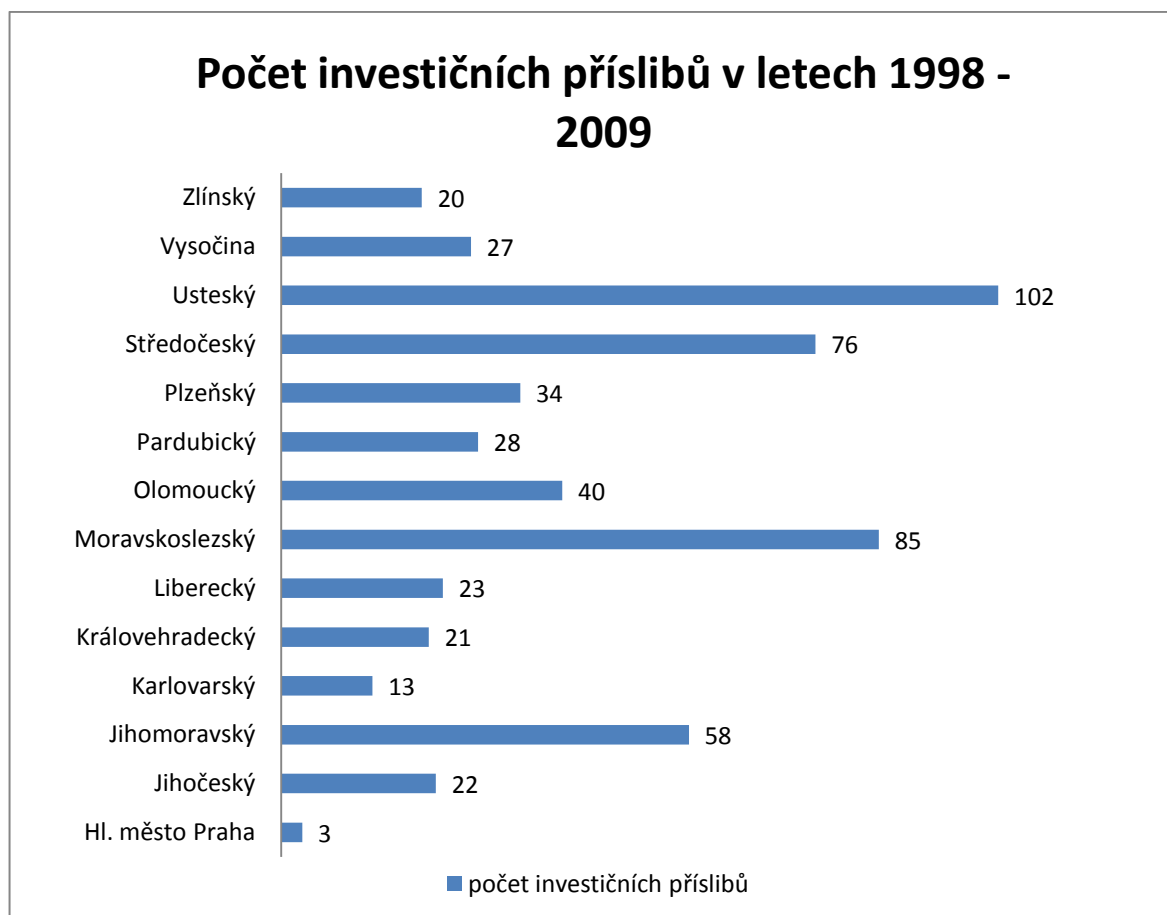
Tabulky 4.1 a 4.2 obsahují údaje potřebné ke srovnání míry nezaměstnanosti a počtu investičních příslibů získaných v jednotlivých krajích. Tabulky porovnávají počet investičních příslibů, které jednotlivé kraje získaly. K jednotlivým krajům je přiřazen počet získaných investičních příslibů, nově vytvořená pracovní místa a také výše investice, kterou investoři v rámci těchto investičních akcí investovali. V některém kraji je vytvořeno více nových pracovních míst, v jiném byly zase realizovány větší investice.

Je zřejmé, že nové podniky vytvořené pro danou investiční akci vytvoří více nových pracovních míst. Opačným případem mohou být podniky, které pouze expandují. V jejich případě je důležitá hlavně velikost investice na rozvoj podniku. Tyto podniky nemusí zaměstnávat žádné nové zaměstnance.

Tab. 4.1. Přísliby investičních pobídek podle jednotlivých krajů od roku 1998 do roku 2009

Kraj	Počet investičních příslibů	Nová pracovní místa	Investice v mil. Kč
Hl. město Praha	3	1 318	2 719,56
Karlovarský	13	1 540	9 160,17
Zlínský	20	1 877	13 615,70
Královehradecký	21	6 103	19 878,63
Jihočeský	22	4 497	17 271,11
Liberecký	23	4 082	23 899,02
Vysočina	27	5 604	32 466,04
Pardubický	28	8 867	27 448,59
Plzeňský	34	4 896	20 025,52
Olomoucký	40	8 953	30 818,36
Jihomoravský	58	9 716	35 384,09
Středočeský	76	18 491	103 473,06
Moravskoslezský	85	16 778	85 315,57
Ústecký	102	17 594	90 222,91

Obr. 4.1. Investiční přísliby za sledované období

Výše uvedená tabulka 4.1.a graf (obr. 4.1.) uvádí, kolik investičních příslibů získal který kraj. Při porovnání získaných investičních příslibů v jednotlivých krajích a míry nezaměstnanosti rovněž v jednotlivých krajích, jsou získány tyto výsledky.

Investovat lze do více krajů současně. Přísliby investičních pobídek získaných pro více krajů současně uvádí následující tabulka.

Tab. 4.2. Investiční přísliby pro více krajů současně

Kraj	Počet investičních příslibů	Nová pracovní místa	Investice v mil. Kč
Jihočeský, Plzeňský, Vysočina	1	19	319,09
Jihomoravský, Jihočeský	1	30	227,60
Jihomoravský, Zlínský	1	0	420,00
Olomoucký, Hl. město Praha	1	55	5 749,20
Zlínský, Moravskoslezský	1	67	498,00
Královehradecký, Pardubický	2	610	1 967,11
Středočeský, Olomoucký	1	578	1 589,10
Středočeský, Liberecký	1	263	609,00
Středočeský, Plzeňský	2	552	1 397,40
Liberecký, Pardubický	1	60	377,13
Liberecký, Královehradecký	1	20	272,00
Moravskoslezský, Středočeský	1	79	557,20
Olomoucký, Zlínský	1	118	186,89
Pardubický, Středočeský	1	6 400	2 676,46
Středočeský, Zlínský	1	80	249,00

Moravskoslezský a Ústecký kraj splňují nejvyšší míru nezaměstnanosti (tab. 4.3. a tab. 4.4.) prakticky celou dobu, za kterou jsou tyto údaje sestaveny. Od roku 2000 do 2009 mají obce, které spadají do těchto krajů nejvyšší míru nezaměstnanosti v celé České republice. Toto se odráží samozřejmě i v žádostech o investiční pobídky. Podle výše uvedené tabulky je jasné, že nejvíce přidělených investičních pobídek patří Ústeckému a Moravskoslezskému kraji. Konkrétní hodnoty jsou pro Ústecký kraj 102 investičních příslibů a Moravskoslezský 85 příslibů. Tyto hodnoty jsou pouze pro investiční pobídky, které získaly jednotlivé kraje samostatně.

Středočeský kraj se umístil ve srovnání podle počtu poskytnutých investičních pobídek jako třetí (tab. 4.1.), i když nezaměstnanost v tomto kraji nesplňuje ani jedno z uvedených kritérií. Důvod proč je do tohoto kraje tolik investováno, vyplývá pravděpodobně z jeho polohy. Do Středočeského kraje náleží tyto okresy:

- Benešov
- Beroun
- Kladno
- Kolín
- Kutná Hora
- Mělník
- Mladá Boleslav
- Nymburk
- Praha – východ
- Praha – západ
- Příbram
- Rakovník.

Právě díky tomu, že se tento kraj nachází blízko hlavního města Prahy, je to zajímavá a vyhledávaná lokalita pro investory.

Údaje v níže uvedených tabulkách (tab. 4.3. a tab. 4.4.) zobrazují, jak na tom jsou kraje s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Hodnoty uvedené v tabulkách představují míru nezaměstnanosti za 1. a 2. pololetí od roku 2000 do roku 2009. Co se týče označení hodnot, které jsou uvedeny je následující:

- pole obsahující hodnotu označenou pouze červenou barvou, je hodnota splňující kritérium míry nezaměstnanosti 25% až 50%, která je vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti v České republice, tzn. minimální výše investice činí 60 000 000 Kč.
- pole označující červenou hodnotou na šedém pozadí je hodnota, splňující druhé kritérium, tedy nezaměstnanosti vyšší než je 50 % průměrné míry nezaměstnanosti za celou Českou republiku, tzn. snížení investice je na 50 000 000 Kč

Tab. 4.3. Míra nezaměstnanosti v Ústeckém kraji v procentech

	2000		2001		2002		2003		2004	
Okres, kraj	1.pol	2.pol	1.pol	2.pol	1.pol	2. pol	1. pol	2.pol	1.pol	2.pol
Děčín	13,691	13,316	13,182	12,985	14,006	14,562	15,452	13,436	15,668	14,238
Chomutov	17,410	16,378	16,220	15,867	16,679	17,147	18,256	16,511	18,538	16,259
Litoměřice	13,832	13,086	12,699	11,832	12,271	12,300	13,416	12,744	14,391	11,978
Louny	17,139	16,179	16,222	16,166	17,196	17,692	18,043	16,580	17,152	14,073
Most	20,688	21,432	21,489	21,226	21,485	21,389	21,663	21,264	24,271	22,968
Teplice	16,277	16,922	17,272	16,428	16,532	17,484	18,774	16,686	19,177	16,629
Ústí nad Labem	14,205	14,368	13,917	13,947	14,741	15,406	15,282	14,236	14,290	12,306
Ústecký	16,064	15,882	15,784	15,437	16,094	16,575	17,309	15,852	17,660	15,548
<i>Celkem ČR</i>	9,226	8,762	8,542	8,542	8,991	9,401	9,840	8,813	10,391	9,140
kritérium (50%)	13,839	13,143	12,813	12,813	13,486	14,102	14,760	15,008	15,586	13,709
kritérium (25%)	11,533	10,952	10,677	10,677	11,239	11,751	12,300	11,016	12,988	11,424
	2005		2006		2007		2008		2009	
Okres, kraj	1.pol	2.pol	1.pol	2.pol	1.pol	2.pol	1.pol	2. pol	1. pol	2.pol
Děčín	15,149	14,918	14,868	13,200	12,370	10,997	10,378	9,978	13,057	14,072
Chomutov	16,610	15,616	14,914	12,957	11,749	9,981	9,243	8,937	12,536	13,061
Litoměřice	12,340	11,319	11,284	9,762	9,695	8,223	7,800	7,477	9,312	10,150
Louny	13,482	12,606	12,532	11,474	11,085	9,109	8,113	7,812	10,465	10,967
Most	22,465	21,507	20,860	20,050	18,378	16,251	13,688	12,382	15,013	16,273
Teplice	15,946	16,054	16,658	15,416	14,241	11,860	11,193	10,089	11,940	12,833
Ústí nad Labem	12,895	13,234	13,618	13,271	12,868	11,597	10,648	9,644	11,701	12,979
Ústecký	15,650	15,145	15,057	13,790	12,924	11,164	10,192	9,527	12,073	12,968
<i>Celkem ČR</i>	9,164	8,723	8,499	7,667	7,051	6,055	5,494	5,399	7,604	8,629
kritérium (50%)	13,747	13,084	12,748	11,501	10,577	9,083	8,241	8,099	11,406	12,943
kritérium (25%)	11,455	10,904	10,624	9,584	8,814	7,569	6,868	6,749	9,505	10,786

Tab. 4.4. Míra nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji v procentech

	2000		2001		2002		2003		2004	
Okres, kraj	1.pol	2.pol	1.pol	2.pol	1.pol	2.pol	1.pol	2. pol	1. pol	2.pol
Bruntál	15,542	15,497	16,218	15,054	15,799	15,605	16,880	15,622	18,049	16,185
Frýdek-Místek	14,714	14,127	13,968	13,556	13,737	14,093	14,533	14,021	15,352	13,898
Karviná	18,529	18,340	17,591	17,892	18,458	19,264	20,229	18,162	21,146	19,430
Nový Jičín	12,658	12,123	12,445	12,260	12,719	12,649	14,029	12,441	14,550	12,296
Opava	11,090	10,516	10,782	10,922	11,088	11,274	11,704	10,879	12,358	10,566
Ostrava-město	16,468	16,642	16,571	16,420	16,280	16,868	17,647	16,476	18,755	16,629
Moravskoslezský	15,252	15,025	14,971	14,838	15,081	15,441	16,244	15,034	17,122	15,291
<i>Celkem ČR</i>	9,226	8,762	8,542	8,542	8,991	9,401	9,840	8,813	10,391	9,140
kritérium (50%)	13,839	13,143	12,813	12,813	13,486	14,102	14,760	15,008	15,586	13,709
kritérium (25%)	11,533	10,952	10,677	10,677	11,239	11,751	12,300	11,016	12,988	11,424
	2005		2006		2007		2008		2009	
Okres, kraj	1.pol	2.pol	1.pol	2.pol	1.pol	2.pol	1.pol	2. pol	1. pol	2.pol
Bruntál	16,608	15,261	14,841	13,096	12,136	10,417	9,787	9,688	13,573	14,233
Frýdek-Místek	13,650	12,066	11,486	10,398	9,897	8,009	6,576	5,695	8,047	9,263
Karviná	19,314	18,672	18,443	17,390	15,944	13,972	12,565	11,399	13,663	14,376
Nový Jičín	11,736	10,791	10,321	8,992	7,913	6,357	5,275	5,425	10,466	12,159
Opava	11,271	10,943	11,108	10,204	9,768	8,486	7,618	6,951	9,036	9,775
Ostrava-město	15,959	15,036	14,710	13,948	12,137	10,189	8,623	8,145	10,584	11,311
Moravskoslezský	15,118	14,178	13,854	12,802	11,755	9,989	8,701	8,070	10,833	11,759
<i>Celkem ČR</i>	9,164	8,723	8,499	7,667	7,051	6,055	5,494	5,399	7,604	8,629
kritérium (50%)	13,747	13,084	12,748	11,501	10,577	9,083	8,241	8,099	11,406	12,943
kritérium (25%)	11,455	10,904	10,624	9,584	8,814	7,569	6,868	6,749	9,505	10,786

Ostatní kraje vypadají jinak. Například kraje jako Praha, Královéhradecký kraj a Jihočeský kraj, jejichž tabulky jsou uvedeny v přílohách, nesplňují ani jedno z kritérií nezaměstnanosti, tedy 25 – 50% nebo 50% a více. Další jsou kraje, ve kterých jen některé

okresy splňují daná kritéria a to pouze ve výjimečných případech, například Liberecký nebo Zlínský kraj. V Karlovarském kraji splňuje jednu z podmínek pouze okres Sokolov, v kraji Vysočina Třebíč, v Jihomoravském kraji Znojmo a Hodonín.

Pokud se jedná o Olomoucký kraj, výjimku tvoří okres Prostějov, kde nebyla nikdy překročena míra nezaměstnanosti. Tento kraj je rovněž pro investory příznivý jak to?. Důkazem tohoto je 40 udělených investičních příslibů od roku 1998 do 2009. Za jednotlivé kraje je umístěn na 5. místě ze 14.

Z výsledků porovnání přidělených investičních příslibů a porovnání míry nezaměstnanosti je možné konstatovat, že investoři se také rozhodují podle míry nezaměstnanosti v jednotlivých krajích. Pro Moravskoslezský a Ústecký kraj platí toto kritérium na 100 %.

4.2. Jednotlivé druhy investičních pobídek

Zákon o investičních pobídkách uvádí 5 druhů investičních pobídek, o které je možné žádat.

Jedná se o tyto typy investičních pobídek, včetně označení, které používá agentura CzechInvest:

- T – sleva na dani z příjmů právnických osob,
- J – hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst,
- R – hmotná podpora na rekvalifikaci a školení zaměstnanců,
- L – převod pozemku ve vlastnictví státu za zvýhodněnou cenu,
- I – převod technicky vybaveného pozemku za zvýhodněnou cenu z vlastnictví státu.

Za dobu od roku 1998 do 2009 bylo přislíbeno celkem 600 příslibů investičních pobídek. Ve 30 případech se investiční pobídky nerealizovaly. Možnosti proč nebyly realizovány, jsou tyto:

- investor se rozhodl z vlastní vůle, že nebude pobídky realizovat,
- investor nesplnil zákonem stanovené podmínky, a proto nebylo možné jejich čerpání.

Čerpání investičních pobídek není omezeno pouze na jeden druh na jeden příslib investiční pobídky. Omezení se vztahuje pouze na čerpání. Prvním omezením je možné čerpání jen na doposud skutečně vynaložené náklady. Toto souvisí především se situací, kdy by podnik měl podle příslibů nárok na vyšší čerpání investičních pobídek, ovšem náklady, které byly dosud vynaloženy jsou nižší než tato částka.

V příslibu investiční pobídky jsou uvedeny následující pojmy. Je to **míra veřejné podpory** a **strop veřejné podpory**.

Míra veřejné podpory se stanovuje individuálně podle regionu a projektu, který chce investor realizovat.

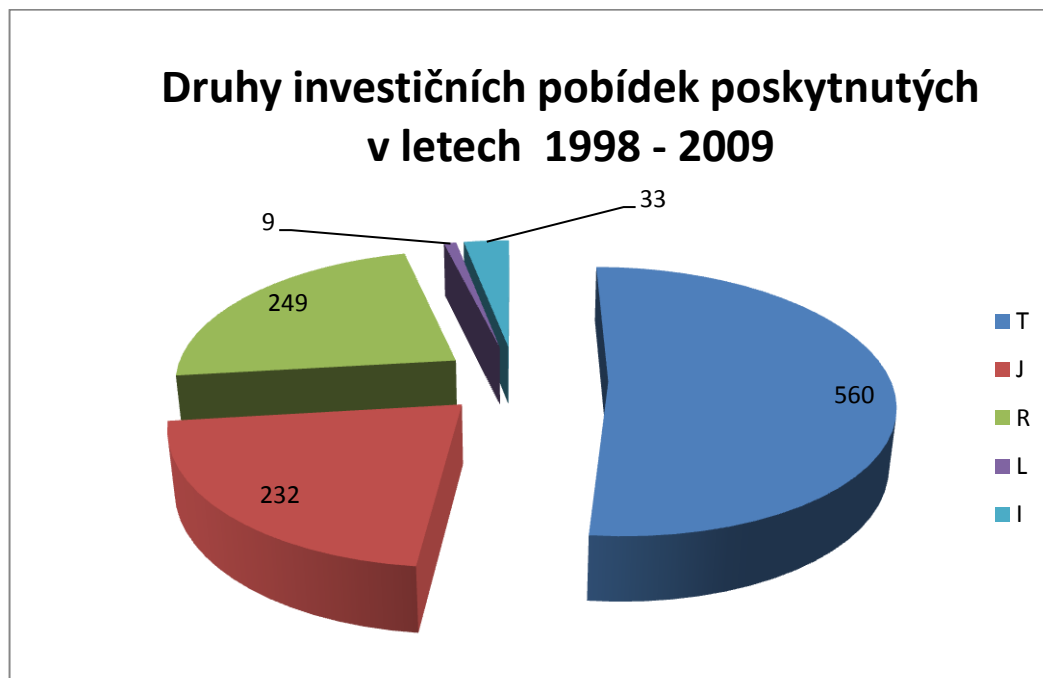
Druhým důležitým pojmem je **strop veřejné podpory** (viz. 3.2.2 str. 37) Tento pojem souvisí s čerpáním hmotných podpor. Maximální částku, kterou lze pomocí těchto podpor vyčerpat, je strop veřejné podpory.

Tab. 4.5. Investiční pobídky podle druhů od roku 1998 do roku 2009

Druh investiční pobídky	Počet poskytnutí
Sleva na dani z příjmů právnických osob	560
Hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst	232
Hmotná podpora na rekvalifikaci a školení zaměstnanců	249
Převod pozemku ve vlastnictví státu za zvýhodněnou cenu	9
Převod technicky vybaveného území z vlastnictví státu za zvýhodněnou cenu	33

Následující graf zobrazuje získané typy investičních pobídek, které jsou uvedeny v tabulce 4.5. Legenda následujícího grafu používá označení jednotlivých investičních pobídek uvedených na začátku této kapitoly.

Obr. 4.2. Graf jednotlivých druhů investičních pobídek

Z grafu jednoznačně vyplývá, že některé druhy investičních pobídek jsou využívány skoro v každém investičním příslibu nebo alespoň v polovině z nich. Těmito investičními pobídkami jsou:

- sleva na dani z příjmů právnických osob,
- hmotná podpora na tvorbu pracovních míst,
- hmotná podpora na rekvalifikaci a školení zaměstnanců.

98,25% společností využilo při žádání o investiční pobídky slevu na dani z příjmů právnických osob z celkového počtu 570 investičních příslibů. **40,7%** se podílí hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst a **43,68** je procentní vyjádření hmotné podpory na rekvalifikaci a školení zaměstnanců.

Společnosti mají možnost využít jedné nebo více investičních pobídek. Čerpání jednotlivých druhů pobídek, v případě, že žadatel získal několik druhů, není na sobě nijak vázáno.

V případě, že v rámci investiční pobídky s podnikáním podnikatel začíná, není špatné využít všechny možnosti, které zákon umožňuje. Základní podmínkou získání investiční podmínky je zavedení nové výroby. S vytvořením nových pracovních míst souvisí nemalé náklady. Kromě slevy na dani z příjmů právnických osob má tedy možnost využít další typy investičních pobídek, konkrétně hmotnou podporu na tvorbu nových pracovních míst a také na školení.

Méně využívané typy investičních pobídek jsou:

- převod pozemku ve vlastnictví státu za zvýhodněnou cenu,
- převod technicky vybaveného pozemku za zvýhodněnou cenu z vlastnictví státu.

Čerpání těchto investičních pobídek, za rok 1998 až 2009, souvisí vždy s čerpáním jiných typů, jako je sleva na dani a hmotné podpory.

Jedná se zpravidla o zahraniční společnosti, které aby mohly začít na území České republiky podnikat, tak mohou využít jednu nebo obě tyto investiční pobídky. Se začátkem podnikání souvisí získání pozemků nebo území, aby mohly podnikat. Jakmile získají pozemek, je nutné vytvořit pracoviště pro nové zaměstnance. Na tyto zaměstnance mají možnost dále získat investiční pobídku na nová pracovní místa. Se začátkem mají noví podnikatelé také možnost získat na určitou dobu slevu na dani z příjmů právnických osob, kdy se jedná o slevu **úplnou**. Doba, po kterou lze tuto slevu čerpat je 5 let. Pětiletá lhůta souvisí rovněž s novými pracovními místy. Tato místa musí být zachována opět minimálně 5 let.

4.3. Investiční pobídky a společnosti, které je získaly

Investiční pobídky, jsou podpora podnikání, která je určena pro zahraniční i české společnosti. Za sledované období, od dubna roku 1998 do prosince roku 2009, se na udělených investičních pobídkách stále více podílely české společnosti.

Od roku 1998 do roku 2009 bylo na území České republiky na základě příslibu investičních pobídek vytvořeno tisíce pracovních míst a investovány miliony korun. Za celou sledovanou dobu jsou hodnoty následující:

- celková investice podle investičních příslibů   531 395,97 mil. Kč,
- vytvořená nová pracovní místa   120 687.

Do těchto hodnot jsou zahrnuty české i zahraniční společnosti. Následující tabulky vyjadřují, jak se podílí české společnosti na celkových hodnotách. Informace se týkají investičních příslibů, počtu zaměstnanců a celkových investic od českých společností.

Tab. 4.6. Investiční přísliby za jednotlivé roky

Rok	Počet příslibů celkem	Počet příslibů ČR	Vyjádření v %
1998	5	0	0,00
1999	14	1	7,14
2000	22	3	13,64
2001	44	8	18,18
2002	35	7	20,00
2003	28	4	14,29
2004	30	1	3,33
2005	56	9	16,07
2006	139	33	23,74
2007	54	18	33,33
2008	111	32	28,83
2009	32	14	43,75
	570	130	

Tab. 4.7. Reálný HDP od roku 1998 do roku 2009

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Reálný HDP v %	-0,8	1,3	3,6	2,5	1,9	3,6	4,5	6,3	6,8	6,1	2,5	-4,4

Jak je vidět z tabulky, čeští podnikatelé mají stále častěji zájem o investiční pobídky. Největší zájem byl v roce 2006, kdy české i zahraniční společnosti získaly jak dohromady, tak zvlášť nejvíce investičních příslibů. V tomto roce byl zájem o investiční pobídky nejvyšší za české i zahraniční společnosti dohromady. Nejvíce, tedy 106 investičních příslibů, získaly zahraniční společnosti. Nejvíce investičních příslibů v tomto roce získali rovněž čeští podnikatelé a to ve výši 33. Avšak tento rok v procentním vyjádření není nejvyšší. V procentuálním vyjádření to byl rok 2009 se 43,75%. V roce 2006 byl hrubý domácí produkt ve stálých cenách rovněž nejvyšší. Počet investičních pobídek udělených v tomtéž roce byl také nejvyšší.

V následujícím roce 2007 byl zájem o investiční pobídky omezen jak ze strany zahraničních společností tak i českých podnikatelů. Ačkoliv počet investičních příslibů je nižší než v předešlém roce, v procentuálním vyjádření je to rok, kdy čeští podnikatelé získali druhý nejvyšší počet investičních příslibů. Počet příslibů, které získaly zahraniční společnosti, klesl skoro 3x. Pokud se zaměříme na české podnikatele, tak ti získali o necelou polovinu méně investičních příslibů než v roce 2006.

Když porovnáme rok 2009 s hrubým domácím produktem vyjádřený ve stálých cenách, kdy klesl o 4,4 %, měl by tento rok být pro investiční přísliby týkající se českých podnikatelů velmi slabý. Tento rok ovšem tvoří výjimku v procentuálním vyjádření. Počet investičních příslibů vyjádřených v procentech je 43,75 %, což je nejvíce za celou sledovanou dobu. Tento počet je ovšem ovlivněn počtem investičních příslibů, které získaly zahraniční společnosti. Oproti roku 2006 klesl počet udělených pobídek skoro 6x. V roce 2006 byl počet investičních příslibů získaných českými společnostmi 33, zatímco v 2009 jen 14. Díky omezenému zájmu ze strany zahraničních společností vypadá procentní vyjádření vysoké. Zahraniční podnikatelé získali pouhých 18 investičních příslibů z celkového uděleného počtu 32 v roce 2009.

Získání investičního příslibu ovšem neznamená, že budou všechny čerpány. Společnosti mají možnost se samy rozhodnout, zda je budou čerpat nebo nebudou.

Rozhodnutí se o nečerpání investičních pobídek musí být oznámeno Ministerstvu průmyslu a obchodu České republiky před začátkem čerpání. Pro čerpání investičních pobídek je důležité, aby podnik dosahoval **daňového zisku**. Pokud by nastala opačná situace, tzn. pro podnik daňová ztráta, nebylo by možné čerpat optimálně investiční pobídky typu sleva na dani z příjmů. Tato investiční pobídka je získána v 98,25% případů. Z celkového počtu 570 získaných investičních příslibů, byla obsažena 560x. Doba určená pro čerpání investiční pobídky typu sleva na dani z příjmů právnických osob je daná zákonem 5 let. Tím, že by se dostala do daňové ztráty, musí v následujících letech odečíst od základu daně odčitatelnou položku ve výši daňové ztráty, což ovšem opět ovlivní výši čerpané slevy na dani z příjmů právnických osob.

Tab. 4.8. Podíly českých a zahraničních společností na investičních pobídkách

	Společnosti		
	České	Zahraníční	Celkem
Nová pracovní místa	11 774,	108 913	120 687,00
Investice v mil. Kč	86 948,48	444 447,49	531 395,97
Prac. místa v %	9,76	90,24	100,00
Investice v %	16,36	83,64	100,00

Investiční pobídky mají rovněž vliv na tvorbu nových pracovních míst a na peněžní prostředky investované v České republice. V žádosti o investiční pobídky žadatelé uvádí, kolik nových pracovních míst chtějí vytvořit. Díky těmto požadovaným investičním příslibům bylo možné vytvořit celkem 120 687 pracovních míst. 9,76 % jsou nová pracovní místa vytvořená českými podnikateli. Těchto 9,76 % je 11 774 pracovních míst. Poskytnuté investiční pobídky umožňují podnikatelům tvořit více pracovních míst. Bez poskytovaných hmotných podpor by bylo vytváření nových pracovních míst pomalejší.

Druhým ukazatelem, který je v tabulce vyjádřen, jsou investice, které společnosti investují. Tyto investice vyjadřují nemalé finanční prostředky, které se díky tomu do České republiky dostávají. Pokud se jedná o zahraniční společnost, je nutné, aby na území České

republiky vytvořila nové pracoviště. Díky nutným vynaloženým nákladům mohou mít jiné české společnosti, např. stavební firmy, dodavatelské společnosti, různí obchodníci atd., z těchto investičních pobídek zisk pro svou společnost.

České společnosti na základě těchto investičních příslibů investovaly 86 948,48 mil Kč. Procentuálně je takto částka vyjádřena ve výši 16,36 % celkové investované částky. Celková investovaná částka získána z investičních příslibů je 531 395,97 mil Kč.

4.4. Investiční pobídky a makroekonomické ukazatele

Pokud by nebyly investice a tvorba nových pracovních míst nějakým způsobem podpořena ze strany státu, zájem zahraničních společností by jistě nebyl tak vysoký, jaký je nyní. Díky investičním pobídkám mají české i zahraniční společnosti možnost získat část investované částky zpět do společnosti a to je právě důvod, proč mají stále zájem o investiční pobídky. Z tabulky uvedené v **příloze č.14 a 15** je zřejmé, že tyto finanční prostředky, které mají možnost získat zpět, jsou nezanedbatelné a pro další vývoj podnikání důležité.

Investiční pobídky jsou důležité jak pro stát, který takto pomáhá české ekonomice, tak i pro podnikatele. Díky investičním pobídkám je zrychlen rozvoj společností. Ovlivňován je hrubý domácí produkt, nezaměstnanost a dalo by se také říci, že hospodářský cyklus.

Hrubý domácí produkt může být ovlivněn prodejem výrobků, vyprodukovaných navíc díky poskytnuté investiční pobídce. Ovlivněna může být **spotřeba domácností**, kdy si výrobky kupují české domácnosti nebo **export**, kdy jsou tyto vyrobené výrobky prodány do zahraničí. V případě poskytnutí investičních pobídek je nutné, aby firmy investovaly nemalé finanční prostředky, a právě tyto ovlivňují hrubý domácí produkt formou **zvyšování investic**.

Druhý z ekonomických ukazatelů, který je rovněž ovlivněn, je **nezaměstnanost**. Základní podmínkou získání investiční pobídky, která je již zmíněna dříve, je zavedení nové nebo rozšíření stávající výroby. Díky investičním pobídkám jsou tvořena nová pracovní místa, což ovlivňuje míru nezaměstnanosti v České republice a v jednotlivých krajích, ve kterých je investováno.

Jak hrubý domácí produkt, tak nezaměstnanost ovlivňují poslední jmenovaný ekonomický pojem, **hospodářský cyklus**. Výše investic, míra nezaměstnanosti a další ukazatelé ovlivňují hospodářskou situaci v České republice. V případě, že se ekonomika nachází ve fázi nejhorší, tedy ve fázi dna, je zřejmé, že ukazatele jako nezaměstnanost a hrubý domácí produkt jsou na velice nízké úrovni. Jakmile se hospodářský cyklus dostane do následující fáze, expanze, zájem o investiční pobídky by měl být vyšší. Společnosti by měly začít pomalu tvořit zisk, a proto podpora formou investiční pobídky je pro ně výhodná. Na trhu je dostatek nezaměstnaných, kteří mají zájem o práci, a postupně se rovněž zvyšuje zájem o vyprodukované výrobky.

Opačná situace nastává, nachází-li se hospodářský cyklus ve fázi konjunktury, neboli na svém vrcholu. V tomto případě je zřejmé, že dříve nebo později bude následovat fáze recese, tzn. omezení spotřeby a nutnost propouštět zaměstnance. V takovémto případě může být problém neporušit dohodnuté podmínky. V této fázi existuje možnost, kdy společnosti získali příslib investičních pobídek, odložení čerpání. U získaného příslibu investiční pobídky mohou odsunout čerpání, dokud nezačnou opět tvořit zisk. Může ovšem nastat situace, že příjemce příslibu takto získanou možnost nevyužije díky nepřízní hospodářského cyklu.

4.5. Příklad čerpání investičních pobídek

Pomocí praktického příkladu je v této kapitole znázorněn vliv investičních pobídek na hospodářskou situaci podniku, jak ovlivňuje daňovou povinnost, nerozdělený zisk a náklady podniku.

4.5.1. Zadání příkladu

Investiční akce se koná v okrese, ve které je míra nezaměstnanosti vyšší než 50 % průměrné míry nezaměstnanosti v celé České republice. Jedná se o střední podnik. Strop veřejné podpory je stanoven ve výši 50 %. Hmotná podpora na rekvalifikaci a školení je stanovena na 35% hodnoty rekvalifikace. Jedná se o nově zřízený podnik.

Podnik vytvoří 100 nových pracovních míst, na které čerpá daný typ investiční pobídky a zároveň čerpá hmotnou podporu na rekvalifikaci a školení zaměstnanců. Náklady stanovené na tuto rekvalifikaci činí 15 000 000 Kč. Celková investice související s investiční akcí je 300 000 000 Kč.

4.5.2. Řešení zadaného příkladu

V následující tabulce jsou seřazena všechna potřebná data. U dat týkajících se čerpání investičních pobídek je označení „IP“. Data jsou porovnávána za období 6 let.

Tab. 4.9 Údaje potřebné k řešení příkladu v mil. Kč za jednotlivé roky

	1.rok	2.rok	3. rok	4. rok	5. rok	6. rok
Výnosy	250	270	290	310	330	350
Náklady	100	90	100	110	110	120
daňová povinnost	28,5	34,2	36,1	38	41,8	43,7
daňová povinnost IP	0	0	0	0	33,6	43,7
náklady celkem	128,5	124,2	136,1	148	151,8	163,7
náklady celkem IP	100	90	100	110	143,6	163,7
nerozdělený zisk	121,5	145,8	153,9	162	178,2	186,3
nerozdělený zisk IP	150	180	190	200	186,4	186,3

Strop veřejné podpory je stanoven podle nařízení vlády na 50 % z celkové investice. Hodnota této veřejné podpory činí maximálně 150 000 000 Kč. Do této částky se započítává hodnota výše slevy na dani z příjmů právnických osob a hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst.

Ve výše uvedené tabulce (tab. 4.9) je zobrazeno čerpání výše slevy na dani z příjmů v jednotlivých letech (řádek tabulky označen jako „daňová povinnost IP“). Maximální možná doba čerpání investičních pobídek je 5 let, avšak pouze do výše stropu veřejné podpory tzn. 150 000 000 Kč.

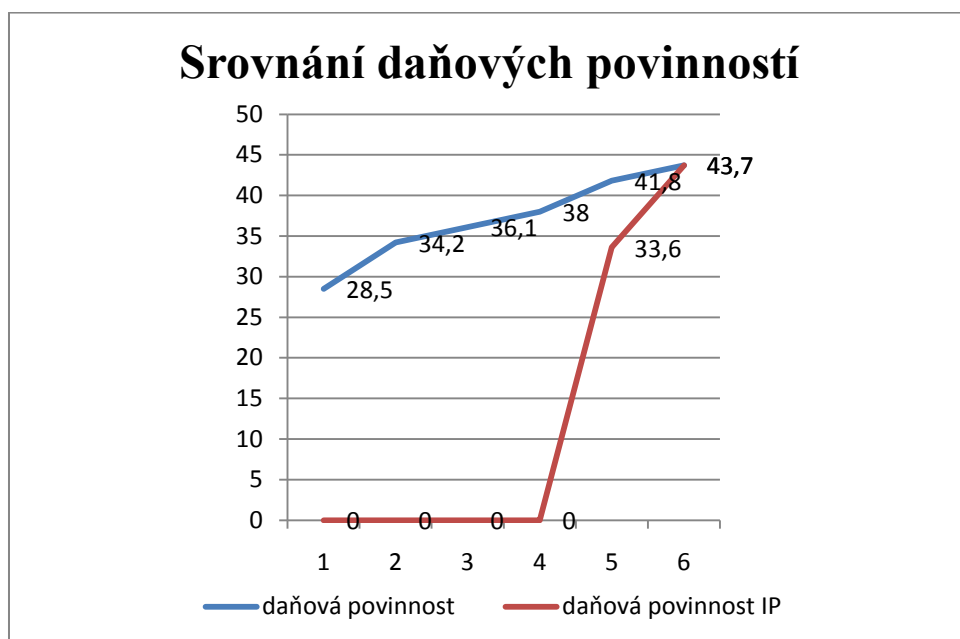
Výpočet výše hmotné podpory:

Výše slevy na dani z příjmů	145 000 000 Kč
Výše hmotné podpory na nová pracovní místa	5 000 000 Kč

Výše hmotné podpory na rekvalifikaci a školení zaměstnanců 5 250 000 Kč.

Celková výše hmotné podpory 155 250 000 Kč

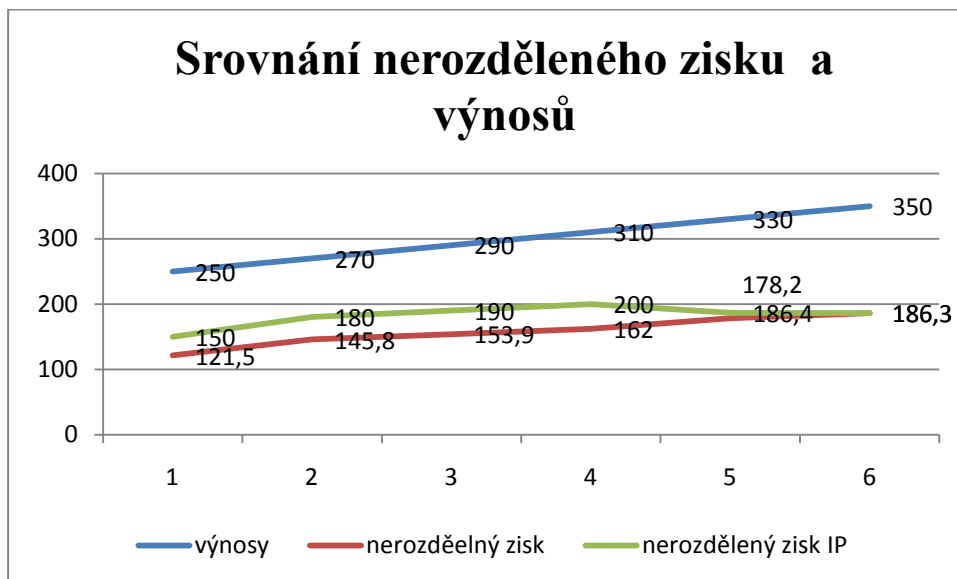
Obr. 4.3 Graf srovnávající daňovou povinnost podniku čerpajícího investiční pobídky a podniku bez investiční pobídky v mil. Kč4

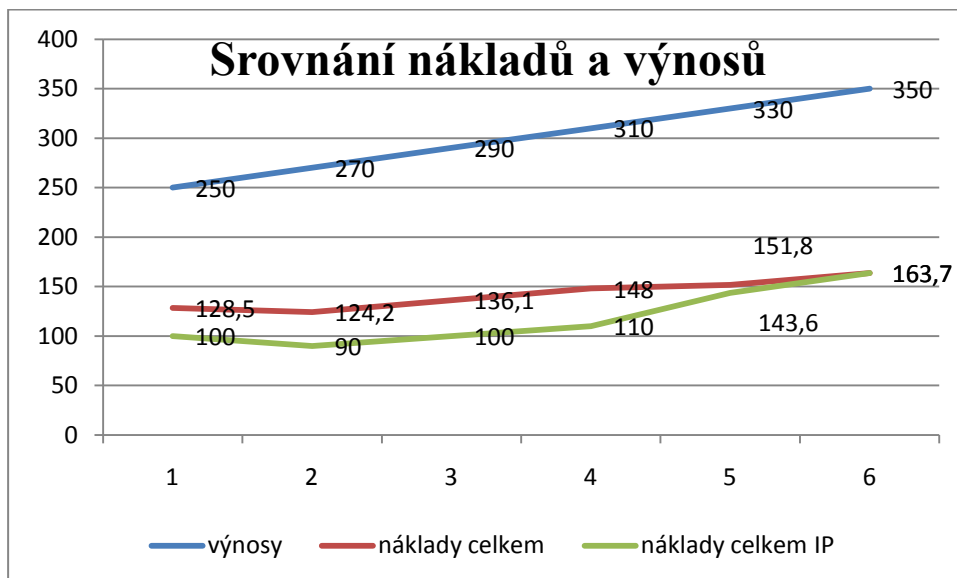
Z grafu vyplývá, že podnik vytvořený pro danou investiční akci první čtyři roky neplatí žádnou daň. Výše hmotné podpory dosáhne stropu ve čtvrtém roce, kdy platí pouze část vypočtené daně za dané účetní období. Následující roky již nemá podnik nárok na čerpání hmotné podpory. Od pátého roku mají podnik čerpající investiční pobídky a podnik investiční pobídky nečerpající stejné podmínky.

Obr. 4.4 Graf zobrazující srovnání nerozděleného zisku v porovnání s výnosy v mil.

Kč

Obr. 4.5 Graf zobrazující srovnání nákladů a výnosů v mil. Kč.

Grafy 4.4 a 4.5 porovnávají další důležité ukazatele týkající se nákladů a nerozděleného zisku v podniku, který čerpá investiční pobídky a který investiční pobídky nečerpá.

V případě grafu znázorňujícího náklady (obr. 4.5), je do celkových nákladů započtena i daňová povinnost podniku. Náklady podniku jsou proto vyšší, právě díky této započtené vypočtené dani z příjmů právnických osob.

Nerozdělený zisk je pro podnik důležitý vlastní zdroj financování. Podnik, který využívá typ investiční pobídky slevu na dani z příjmů právnických osob a hmotnou podporu na tvorbu nových pracovních míst a rekvalifikaci, zobrazuje získanou hmotnou podporu v tomto nerozděleném zisku. Tyto finanční prostředky může použít k dalšímu rozvoji společnosti.

V tomto příkladu je zřejmé, že podnik čerpající investiční pobídky, získává první čtyři roky velkou výhodu nad podnikem, který investiční pobídky nezískal. Tato výhoda je vyčíslena na 155, 250 mil. Kč, což nejsou zanedbatelné finanční prostředky, které tímto podnik získal.

5. Závěr

Tato diplomová práce se zabývala problematikou investičních pobídek v České republice. V této práci byly stanoveny dva cíle. První z nich je spíše teoretický a druhý se vztahuje k praktické části.

Prvním cílem bylo vytvoření uceleného přehledu jednotlivých druhů investičních pobídek, které jsou:

- sleva na dani z příjmů,
- hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst,
- hmotná podpora na rekvalifikace a školení zaměstnanců,
- převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu,
- převod pozemků ve vlastnictví státu evidovaného v katastru nemovitosti jako zemědělské pozemky a ostatní pozemky.

Kapitola 3 se zabývala těmito jednotlivými druhy investičních pobídek. Investiční pobídky byly rozděleny do tří skupin, které spolu určitým způsobem souvisí. Každá tato skupina byla dále rozebrána z hlediska právního, účetního a daňového. Právní hledisko znamená, že tyto druhy jsou rozebrány ze všech právních předpisů, které s daným typem souvisí. Účetní a daňová hlediska se vztahují ke společnosti, která dané investiční pobídky čerpá. S čerpáním jednotlivých druhů investičních pobídek souvisí také jejich zachycení v účetnictví společnosti, a jak toto čerpání ovlivní daňově tuto společnost. Pro kontroly, které souvisí s čerpáním investičních pobídek, je nezbytné správné účetní a daňové zachycení ve společnosti. V opačném případě by výsledky provedených kontrol mohly znamenat vysoké pokuty v souvislosti s nesprávným zachycením čerpání investičních příslibů.

Druhým cílem této diplomové práce je vyhodnocení doposud přidělených investičních příslibů za sledované období. Tímto sledovaným obdobím je duben roku 1998 až prosinec roku 2009. Za tuto dobu bylo schváleno 600 investičních příslibů. Ve 30 případech se investor sám rozhodl odstoupit od čerpání příslibu nebo nesplnil podmínky stanovené zákonem o investičních pobídkách nebo jiným zákonem souvisejícím s danou investiční pobídkou. Analyzováno bylo tedy 570 investičních příslibů.

Prvním kritériem, podle kterého byla analýza posuzována, byla míra nezaměstnanosti. Otázkou je, zda se investor rozhoduje podle míry nezaměstnanosti. Jelikož tato míra nezaměstnanosti ovlivňuje výši poskytnutých hmotných podpor, může ovlivnit i výši slevy na

dani z příjmů právnických osob. V případě poskytnutých hmotných podpor je možné obecně říci, že čím vyšší míra nezaměstnanosti, tím vyšší poskytnutá hmotná podpora. Výsledkem této analýzy je možné říci, že výše míry nezaměstnanosti ovlivňuje rozhodování investora o tom, do kterého kraje nebo obce bude investovat. Do krajů s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v České republice je investováno nejčastěji. Výjimku v tomto tvrzení tvoří oblast okolo hlavního města Prahy. Středočeský kraj má jednu z nejmenší nezaměstnanosti, a zároveň je pro investory velmi lákavý. Tuto výjimku lze ovšem obhájit její polohou.

Další analýza byla provedena ohledně jednotlivých druhů investičních pobídek. Z celkových 570 udělených investičních příslibů bylo investory zažádáno nejvíce o slevu na dani z příjmů. V procentním vyjádření tato investiční pobídka tvoří 98,25%. Rovněž hodně využívanými typy investičních pobídek jsou hmotné podpory. Pokud se jedná o hmotnou podporu na rekvalifikaci a školení zaměstnanců, jde o druhý nejvíce využívaný typ, celkem 43,68% a 40,7% hmotná podpora na tvorbu nových pracovních míst. Zbývající dva typy investičních pobídek jsou využívány především zahraničními společnostmi a to ve velmi omezeném počtu, pouze 2% a 6%. Je tedy zřejmé, že některé druhy jsou velmi často využívány a některé zase velmi málo.

Důležitá byla také analýza, jak se na příslibech podíleli čeští a zahraniční podnikatelé. Z celkového počtu 570 získaných investičních příslibů bylo 130 uděleno českým společnostem. 23 % příslibů tedy získaly české společnosti. Počet pracovních míst vytvořených těmito českými společnostmi tvoří 9,76%, tzn. 11 774 z celkového počtu 120 678 pracovních míst. Celkové investice investované českými společnostmi se podílely na celkových investicích 16,64%, tzn. 86 948,48 mil. Kč z celkových 531 395,97 mil. Kč.

Makroekonomické ukazatele jako nezaměstnanost, hrubý domácí produkt a ekonomický cyklus byly také ovlivněny. Čerpáním investičních příslibů by se měla snižovat nezaměstnanost a zvyšovat hrubý domácí produkt. Právě nezaměstnanost a hrubý domácí produkt ovlivňují hospodářský cyklus.

Z analýzy vyplývá, že investiční pobídky jsou příznivé jak pro podnikatele, tak i pro stát. Investiční pobídky jsou mnohem více využívány zahraničními společnostmi, které by nebyť poskytovaných investičních pobídek nezačaly podnikat na území České republiky a vybraly by si jinou zemi, ve které by tyto pobídky získaly. Počet nových pracovních míst by byl také mnohem nižší. Investice investované díky investičním pobídkám rovněž příznivě ovlivňují makroekonomické ukazatele, které dále ovlivňují pohled na Českou republiku.

Seznam použité literatury

Tištěné publikace

- [1] LOUŠA, F. *Zákon o účetnictví v praxi*. 4. vyd. Havlíčkův Brod: GRADA Publishing, a. s., 2009. 139 s. ISBN 978-80-247-2942-8.
- [2] RUBÁKOVÁ, V. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2008*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: GRADA Publishing, a. s., 2008. 176 s. ISBN 978-80-247-2442-3.
- [3] STROUHAL, J.; ŽIDLICKÁ, R.; KNAPOVÁ, B. *Účetnictví 2009, Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2009. 659 s. ISBN 978-80-251-2425-3.
- [4] JUREČKA, V.; JÁNOŠÍKOVÁ, I. *Makroekonomie Základní kurs*. 1. vyd. Ostrava: VŠB TUO, 2005. 312 s. ISBN 80-248-0530-8.

Zákony a ostatní právní předpisy

Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů

Zákon č. 513/1991. Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 596/2006 Sb., o stanovení přípustné míry veřejné podpory v regionech soudržnosti České republiky

Nařízení vlády č. 515/2004 Sb., o hmotné podpoře a vytváření nových pracovních míst a hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení zaměstnanců v rámci investičních pobídek

Internetové odkazy

Resumé manuálu investičních pobídek pro sektor zpracovatelského průmyslu [on-line]. Dostupné z WWW:

<http://www.czechinvest.org/data/files/resume-investicni-pobidky-pro-zpracovatelsky-prumysl-42-cz.pdf> [citováno 25.2.2010]

Udělené pobídky (zpracovatelský průmysl) [on-line]. Dostupné z WWW:

<http://www.czechinvest.org/investicni-pobidky-zpracovatelsky-prumysl> [citováno 25.2.2010]

Manuál průmyslu [on-line]. Dostupné z WWW:

<http://www.czechinvest.org/investicni-pobidky-zpracovatelsky-prumysl> [citováno 15.2.2010]

Novinky.cz [on-line]. Investiční pobídky Česku vydělaly 230 miliard korun [citováno 2.4.2010]. Dostupné z WWW:

<http://www.novinky.cz/ekonomika/196397-investicni-pobidky-cesku-vydelaly-230-miliard-korun.html>

Realityland.cz [on-line]. Za krizi mohou investiční pobídky: Absurdita .. [citováno 15.2.2010]. Dostupné z WWW:

<http://www.realityland.cz/za-krizi-mohou-investicni-pobidky-absurdita-73.html>

ČT24 [on-line]. Investiční pobídky se Česku vyplatily, vydělaly 230 miliard [citováno 2.4.2010]. Dostupné z WWW:

<http://www.ct24.cz/ekonomika/85647-investicni-pobidky-se-cesku-vyplatily-vydelaly-230-miliard/>

Seznam použitých účtů

031	Pozemky
042	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
021	Stavby
022	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
221	Bankovní účty
315	Ostatní pohledávky
321	Dodavatelé
341	Daň z příjmů
343	Daň z přidané hodnoty
346	Dotace ze státního rozpočtu
427-1	Zvláštní fond zachycující pomocí analytické evidence získanou hmotnou podporu
427-2	Zvláštní fond zachycující pomocí analytické evidence získanou hmotnou podporu
431	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
518	Ostatní služby
591	Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná
593	Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná
648	Ostatní provozní výnosy
710	Účet zisku a ztráty

Prohlášení o využití výsledku diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....26.4.2010.....

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Erbenova 800, Třinec

.....

